

MOKSLAS MENAS LITERATūra

JONAS RUTENIS

KODĖL DELSIAME ORGANIZUOTI LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ?

IG. MALINAUSKAS

Lietuviškųjų organizacijų J.A. V-se turime tikrai apsieiti. Kai kas mano, kad jų esama net per daug. Tačiau faktas, kad ir visos šios gausios organizacijos dar toli gražu nėra suėmusios į savo gretas visų JAV lietuvių. Aš nesileisiu į ginčus, jei įantruojų gyvenimo metu kas nors vadins tuos neorganizuotuosius tautininkus visuomeniniai nesupratusiais, atsilikusiais nuo gyvenimo formų, ar net apsieidėliais. Juk kiekvienam atveju teigėjas turės ir daugiau ar mažiau tiesos. Tačiau faktas pasilieka faktą, kad mes turime dėti pastangas sutelkti visus lietuvių organizuotus lietuviškąjį gyvenimą. Ir šitai reikia padaryti ne tik pačios Lietuvos Tautos, bet ir jų pačių labui. Juk nebūti kurios nors tautos nariu ir neturėti tautybės (o tik pilietybės), tai vistik, ką ir neturėti tėvo, o tik motiną. Tiesa, visi žino kuriuo vardu šitoki vaikai vadinami, bet ne visi žino, kuo toki vaikai negaluoja. Tas jų negalavimas — menkavertingumo jausmas. Ši ligūsta psichika paprastai yra išdava nuolatinio stebėjimo ir galvojimo, kad "visi apie mane yra per menkos nuomonės, mane be pagrindo žemina, manęs reikiamai nevertina". Šis jausmas susilaukia komponentų (palydovų) ir galop išsivysto menkavertingumo kompleksas, kurį išgydyti sunkiai sekasi net ir gerai prityrusiems psichologams — psichiatriams.

Bendrinė Antpartinė Lietuvių Organizacija

Todėl net ir tie, kurie savo gyvenimo laiko kraštą, kuriame jie yra gimę — augę ir yra jo piliečiai, logiškai galvodami dažnai nepanori būti pamestiniškai tautininku atžvilgiu. O juo labiau nėra ko varžytis lietuviškosios kilmės piliečiams — kuriems nėra gėda būti sūniumi — dukra tautos, kuri šandien nors ir žiauriausiai teriojama, bet gi turi didingą istoriją, pavydėtino grakštumo bei grožio kalbą, pasakiško švelnumo dainas. Tačiau faktas, kad bendrinės antpartinės lietuviškosios organizacijos, kuri lietuvių tik lietuviškumo principu ir burtų, mes tuo tarpu JAV-se dangiur dar neturime. Taigi, jau vien šis grynai prieologinis faktas verčia mus apie tą bendrinę organizaciją, kurios pagrindinė ir vienintelė žymė — lietuviškumas, pagalvoti.

Ši bendrinė organizacija, savaime suprantama, turi apimti visus visuotinius lietuvių, išskyrus tuos, kurie esmėje lietuviybės atsisakė maskoliškojo internacionalo sąskaiton. Apjungiusi lietuvių į vieną visumą, ji kalbėtų tiek lietuviškaisiais visuomeniniais klausimais, tiek Lietuvos vadavimo reikalu visų gyvenamojo krašto lietuvių vardu.

Lietuvių Bendruomenė

Tokia lietuviškoji organizacija, sudaryta ne iš kelių kurių nors organizacijų atstovų, bet iš pačios lietuvių masės, savaime suprantama, gali būti tik Lietuvos Bendruomenė, kuri kiekviename krašte veikia visiškai savarankiškai ir kartu yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dalis. Šitokia linkme pasuktas lietuviškasis organizacinis gyvenimas padarytų

didžiulį žingsnį į priekį ugdyti ne vien tik lietuvių bendruomeninei vienybei, bet ir politinei tolerancijai, kurios (atviriau pasisakykim) ne mažam mūsų procentui ir šandien gerokai stinga.

O kam gi galėtų būti tokia organizacija skersai kelio?

Steigiantis Lietuvių Bendruomenės skyriams JAV-se, visų pirma gali užsildyti lietuvių tremtinių draugijos, kurių pagrindinė žymė faktinai jau tapo irgi tik lietuviškumas. Tačiau šito neteks apgailestauti, nes patys tremtiniai puikiai žino trūkumą, kad tokia jų bendrinė lietuviškoji organizacija, nors ir geras dalykas, bet neapima senųjų lietuvių emigrantų. Jie jaučia, kad bus neabejotinai geriau, kai tokia organizacija apjungs visą visuotinę lietuviškąją masę. O kad ir Lietuvos Bendruomenę taip pat linksta ir visi sąmoningi senieji emigrantai lietuvių, aš visiškai neabejoju. Šitai puikiai patvirtina faktas, jog kai kuriose vietovėse dalis jų jau net dabar dalyvauja tremtinių draugijose. Taigi, gražiai dalyką išaiškina, pamatysime, kad Lietuvos Bendruomenės iš tikrųjų niekas nevens.

Sutelkimas viso pasaulio lietuvių į vieną lietuvišką bendruomenę yra tokia didinga idėja, kad pačių jos vertingumu gali abejoti tik visuomeniniai trumparegiai.

Taigi, kas reikia, nedelsdami padarykite, kad iš pat širdies gėlių galėtum giedoti "vardant tos Lietuvos vienybė težydi".

Nauji Atradimai

Raketų Srityje

Karinių įstaigų globoje Massachusetts Institute of Technology surado raketinį motorą, kurį lengvai galima pakelti viena ranka ir kurs tesunaudoja tik du svaru degamosios medžiagos per minutę. Anksčiau iš vokiečių perimtas tos rūšies (V-2) motoras naudojo dvilika tonų degamosios medžiagos.

LIETUVOS KARIAI TRIMITUOJA PARADOJE

Mater Dolarosa

Motin Malonės
Meilės ir širdies —
Priglausk pavargusį manė,
Pašauk į kviesą
Iš nakties,
Meilės amžinos žini...

Motin Malonės
Žemės ir dangaus —
Išvesk į vėskelį Tu mus,
Pabudink širdį,
Tu žmogaus
Sugrįžt į nuosavus namus.

Rožė Paslaptingoji

Tau surinksiu rūgūgelės
Iš rūgū,
Anksči rytą atsikėlus,
Pradagių.
Tau sušauksiu debesėlius
Šūkinius.
Tau po kojom giles bersiu —
Lapelius.
Puokiu Tavo meilės širdį
Vis malda,
Motinėle. Sopulinga
Amžina.
Tu kaip šaulė debesyse
Vis skaidri,
Man klajonėse žydėsi
Ir širdy...

KOVA DĖL DARBO LAISVĖS

Ekonominės, Socialinės ir Politinės Jungtinių Tautų Komisijos posėdyje, kuri posėdžiavo pastaruoju metu Ženevoje (Šveicarijoje), Amerika ir Did. Britanijos atstovai iš naujo išklė klausimą dėl baudžiamojo priverstinio darbo sistemos Rusijoje ir nuo jos priklausančiuose kraštuose.

Amerikos atstovas Walter Kotsching savo teigimų patvirtinimui apie baudžiamojo priverstinio darbo praktikavimą sovietiniuose kraštuose paskaitavo vieną dokumentą iš Rumunijoje veikiančių šioje srityje įstatymų ir pridūrė, jog pagal turimas žinias šios rūšies barbariški įstatymai jau veikia taip pat ir Čekoslovakijoje.

Britanijos atstovas G. T. Corley-Smith patiekė visą eilę įrodymų, kad priverstinio darbo praktika plačiai ir skaudžiai veikia visoje Rusijoje. Jis pabrėžė, jog Britanijos vyriausybės turinomis žiniomis jau anksčiau Rusijos darbo stovyklose buvo uždarinti ir mirdę apie 10,000,000 asmenų. Dabar šis skaičius bus dar trims milijonais pašokęs, nes trejų pastarųjų metų eigoje Rusijos bolševikai tolygu skaičių žmonių priverstinėmis darbams į Sibirį išvežė iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Iš oficialių šiemetinių sovietinių davinų Rusijos priverstinio darbo sistemoje galima pastebėti du naujus momentus:

- 1) kad priverstinam darbui gali būti pasmerktas ir išvežtas ir tas, kuris valdžios akyse nėra nusikaltęs, bet kurio artinieji yra nusikaltę;
- 2) kad pastaruoju metu priverstinų darbų sistema "plečiasi su pavojingu greitumu" sovietų užimtose kraštuose. Baigdamas Smith pabrėžė: "Sovietų vadai giriasi, kad yra panaikinę nedarbą. Jei tai yra tiesa, tai šitai jie pasiekė priverstinio darbo be jokių ribų kaina".

Abu atstovai reikalavo, kad būtų sudaryta komisija iš penkių neutralių narių, kuri patikrintų, ar tikrai Sovietų Rusijoje egzistuoja priverstinio baudžiamojo darbo stovyklos, kur siunčiami vadinamieji politiniai nusikaltėliai, ir ar šios stovyklos yra išplėtos tokiu mastu, kad gali turėti svarbios įtakos krašto ekonominei gyvenime. Patiekdamas šią rezoliuciją Amerikos atstovas Kotsching pabrėžė, jog Jungtinės Valstybės rado valios ir priemonių pasipriešinti ginkluotam užpuolimui, turi dabar rasti priemones, kad sustabdytų šį begėdišką žmogaus išnaudojimą.

Priešbolševikinis Žurnalas

ABN organizacija, kuri vadovauja pavergtų tautų kovai prieš bolševizmą, neseniai nutarė išleisti specialų šiam reikalui žurnalą anglų kalba. Redakcijos kolektyvas sudarytas iš įvairių tautybių, kurių tarpe yra ir lietuvių atstovai.

IVAIROS ŽINIOS

Vakarų Vokietijos Jaunimas

Apskaičiuojama, kad nuo 25 iki 30 procentų vakarų Vokietijos jaunimo tarp 10 ir 26 metų priklauso jaunimo organizacijoms. Iš jų 33 procentai priklauso sporto organizacijoms, 27 procentai katalikų jaunimo sąjungoms, 14 procentų profesinėms organizacijoms, 3 procentai socialdemokratų sakalams, 3 procentai gamtos draugų būreliams, 0,7 procentų turizmo grupėms ir 0,9 procentų skautams.

Keliaujantieji Knygų Vežimai

Vokiečių leidykla "Deutsche Buchring" pradėjo savotišką knygų platinimo būdą: paleidžia keliaujantį knygų vežimą, su maždaug 700 egzempliorių knygų, dangliausiai į tas vietas, kur nėra knygynų. Vežime neblogas knygų pasirinkimas: beiestistika, istoriniai romanai, biografijos, klasikai, aktualios politinės knygos. Be vokiečių leidybų šiuo būdu platinami ir kairurie šveicariški. Panašūs užsimojimai galėtų lietuviams būti paskatinimu ieškoti mūsų knygų naujų kelių į žmones.

Tyrinėja Goldstromą

Okeanografijos Institutas Washingtono išsiuntė ekspediciją tyrinėti Goldstromą. Panaudojamas specialus, radaro principu pagrįstas matavimo įrankis "Loran". Pirmieji ekspedicijos žingsniai parodė, kad Goldstromas teka triskart greičiau, negu pirma buvo manoma (apie 25 km. per valandą), ir srovės plotis ne 160 km., kaip buvo manyta, o tik apie 25. Srovės kryptis dažnai keičiasi.

Tyrinėja Neuzaugas

Dr. Martinus Gusinde bando suvesti biologines priežastis, dėl kurių išaugo normalūs neuzaugos. Savo ankstybesnius tyrinėjimus Afrikoje (pigmijų) jisai aprašė dviejuose veikaluose (1948 ir 1949 m.). Šiais metais jisai Kalahari dykumoje ir pietų Angolijoje tyrinėja bušmenus ir hotentotus. Jo tyrinėjimus finansuoja Viking Fondas New Yorko. Po 15 mėnesių šių tyrinėjimų prof. Dr. Gusinde 1951 m. spalio mėnesį vėl nusistatęs tęsti savo antropologijos paskaitas katalikų universitete Washingtono.

...rsfos uo... tautiniai įsiste aj

Muziejų Apsauga

Londono įsikūrę tarptautinis institutas, kurio tikslas — muziejų vertybių apsauga. Institutas bus centrinis organas, kuris tarpininkaus eksponatų pasikeitimui ir kitose muziejų bendradarbiavimo srityse.

Nauja Zvaigždė

Harvardo observatorija Meksikoje sušukė naują, eksploduojančią zvaigždę pietinėje dangaus dalyje. Atradimo metu ji buvo septinto didumo laipsnio, bet dabar išblėso, sumenko iki vienuolikto didumo.

Esperanto Kongresas

Rugpjūčio mėnesį įvyko esperantininkų kongresas Paryžiuje, sutraukęs apie 2,500 delegatų iš 34 kraštų.

Esperantininkai garsinasi, kad apie pusantro milijono žmonių dabar moka esperanto kalbą ir ją kasdien vartoja. JAV-se esperantiškai kalba apie 5,000 žmonių.

VASAROS PAŠVAISTE

PRANAS KOZULIS

Tai buvo viena iš trumpiausių vasaros naktų. Saulei nusilenkus, dangaus pakraštį užsiliko didelė pašvaistė, kuri neužgeso visą naktį. Tik, nuslinkusi šiaurės rytų pakraštį, stabtelėjo ir iš ten netrukus turėjo pasipilti aušra.

Mano bendranakčiai, padėję galvas ant eglės šaknų, miegojo, bet aš visą naktį nebuvau sudėjusi akių. Man atrodė — lyg kas tykotų ir sėlintų prie manęs iš nakties prieblandos šešėlių.

Tik pačiam priešaušry apėmė lengvas snaudulys. Retkarčiais, staiga išplėsdama akis, mačiau tamsius eglėlių pavidalus, kurių smailios viršūnės vis aiškiau skyrėsi iš švintančio dangaus. Rytiniam pakraštį jos buvo prasiskyrusios ir toje pašvaistėje tūnojo mažytė koptylėlė.

Mane pabudino iš snaudulio lengvas šakutės treksėtelėjimas. Išplėčiau akis ir, rodos, apmirlau. Prieš mane buvo pasilenkęs žmogus. Aiškiai mačiau aušros atšvaistėje jo smilčių gelsvumo palatą ir ant kaktos užsmaugtą pilką skrybėlę, iš po kurios pilkavo veidas ir žvilgėjo akys. Lėtu judesiu jis ištraukė iš po mano alkūnės rankinuką ir lengvai kryptuodamas nuėjo aušros link. Kai tamsus skrybėliuočio pavidalas užlindo už koptylėlės, aš dar vis nepajudėjau; jutau iš žemės į mano sąnarius besismelkiančią drėgmę ir šaltį. Paskui staiga surikau nesavą balsu, kad net aidas atsiliepė iš Panerų.

Mano draugai tikino, kad tai buvęs tik sapnas arba pasivaizdė akyse. Bet aš paskui visą dieną vaikščiojau, kaip nesava, o rankinuko su neseniai gauta stipendija, studijų knygutės, pašo ir dar gal ko daugiau nebebuvo.

Vakare į Kalvarijų mišką nakvoti nebėjau. Tai buvo šeštadienio vakaras, o aš buvau mirtingai pervargusi ir vaikščiojau, lyg sapnuodama. Užėjau į Universiteto biblioteką ir, ant knygos užgulusi, užmigau. Pabudau, kai jau laikas buvo išeiti. Ryžausi eiti namo. Galėjau eiti tiesiog pro Katėdą, bet aš pasukau aplink — į Šv. Jono gatvę irėjau labai lėtai, norėdama uždelsti laiką nors iki pusiau nakdžio.

— Labas vakaras, panelė Milda, — kruptelėjau išgirdusi žemą, kimų balsą, lyg iš po žemių. Apsidairiau. Gatvė buvo tuščia. Iš užu Šv. Jono bažnyčios šviesios kolonos išlindo smilčių rudumo paltas ir pilka skrybėlė.

Stovėjau, lyg stabo ištiktai: negalėjau nei pajudėti, nei rėkti. Jis priejo lėtai kryptuodamas į šalį, ištraukė ranką iš kišenės, sušmė kietais pirštais mano alkūnę ir tarė:

— Eime.

Man net mintis nekilo priešintis. Šį jau paklusniai, lyg šuniukas — be valios ir be jėgos. Perėjom skersai gatvę, truputį paėjus Pilies gatve, paleido mano alkūnę ir atidarė duris. Mesėjome į "Zaliojo Štralo" kavinę. Pasodino mane už apskrito staliuko salės kampe ir pats atsėdėjo šalia. Smilkinuose jutau tvinkintį pulsą, o gerklė buvo išdžiuvusi, lyg vidurdienio karštį. Kai tik atnešė vyno, aš išgeriau taurę iki dugno. Į veidą mušė garvi šiluma ir aš pradėjau atsipeikėti. Nežymiai pažvaizduodama pradėjau apžiūrėti tą žmogų.

Tai buvo pilkas be minties ir be išraiškos veidas. Yra tokių pilkojo tipo veidų, kurie nerodo jokios žmogaus nuotaikos, nei gyvenimo. Ir tokio veido nematydamas, niekaip negalėtum savo vaizduotę atkurti. Jį gali atpažinti vien iš pamatymo. Vienintelis charakteringa jo žymė — žemyn, beveik iki pat lūpos, nūtijusios nosies, kuri jam teikė amžinos melancholijos išraišką. Į tos nosies šalis buvo nusidriekę balkšvi, lyg iš žvynės papilvės, plaukukai.

— Matai, drauge Milda, — prabilo jis beveik nejudindamas lūpų. Man atrodė, kad jis kalba visu savo veidu, net ir nosies galas, tariant žodžius, gana žymiai krutėjo. — Nenustebk labai, kad aš tavimi susidomėjau. Aš domiuosi visais žmonėmis. Vieni man patinka, kiti — ne. Šiuo atveju tu esi laimingesnė, nes tu man patinki. Gali manęs nekęsti — tai smulkmena. Svarbu, kad aš truputį susižavėjau. Šiaip jau užtenka vieno trumpo mano rankos pabrūkimo, kad žmogus išnyktų iš šio miesto. Tavo bendraminčiai, turint pasakyt, veltui taip kvailai smarkauja, o paskui slapstosi girioj. Mes tai puikiai žinome, kad jūs, krikščioniškom pasakom išpaikintos, sąžinės neleidžia būti gerai piliečiais. O tai ir bus priežastis "pranykimo" ne vien atskirų žmonių, bet ištisų tautų; nes mūsų kovos dėsni yra labai paprastas: geriau nusukti vienu kitu tūkstančiu daugiau nekaltų galvų, negu praziopsoti vieną galvą — priešingą mūsų paskelbtai tiesai.

— Kad ir štai. — Jis ištraukė iš kišenės popiergalį ir patiesė prieš mane. — Koks poetpalaikis, tukdamas iš liaudies prakaitu uždirbtų skatikų, tą liaudį dergia, — baigė jis savo kalbą net pridusęs.

Peržvelgiau tą popiergalį. Ten buvo gražiai mašinėlė parašyta:

"Dėkui tau, raudonarmietė,
kad suėdei mūsų šalį; —
eina smarvė neregėta;
ei, draugai, spartčiau iš kelio!"

Toliau nebeskaiciau. Man buvo aišku. Ta dainelė buvo iš mano rankinuko. Vienas humoristas buvo davęs man ją pasiskaityti ir aš nejuokimu būsiu įsidėjusi. Tur būti pabalau, nes jis pripylė vyno ir prašneko:

— Aš jau sakiau, kad gali nebijoti. Svarbu, kad man patinki. Prislinko bespalvis veidas prie manęs. Jutau, kaip šaltas nosies galas įsispaudė į mano skruostą. Ir jis čėpsėdamas bučiavo. Aš nė nesujudėjau, kol jis vėl atsitraukė. Atrodė, lyg lavonas būtų palietęs mane.

— Dabar galim eiti. Jei neklystu, gyveni Šv. Pilypo gatvėj. Šį kartą galėsi labai ramiai miegoti. Kalvarijose, aišku, poilsis būdavo nekoks. — Jis vėl suėmė kietais pirštais mano kairę alkūnę irėjome Pilies gatve žemyn.

Nakties vėsoma mane atgaivino, ir aiškus tikrovės supratimas grįžo.

— Matai, Milda, juodbruvės man patinka. Šviesios — nepastovios; jos gali keisti spalvą. O tamsi — visa amžių liks ta pati...

Tariant jam tuos žodžius, mesėjome pro tamsų skersgatvį. Gatvė buvo tuščia. Tokiu staigumu ir jėga braukiau su nagais nuo pat jo kaktos iki pasmakrės; kaip šnekėjo taip ir liko prasižiojęs. Bėgau taip, kaip žmogus gyvenime niekad nelaksto. Gatvė rangyta. Iš abiejų šalių — aklimas sienė. Rodos, jau girdėjau užpakaly

(Nukelta į 2 psl.)

VASAROS PASVAISTE

(Atkelta iš 1 psl.)

žingsnius, kai pamaciau kairėje sienoje tamsią nias, vos įžiūrėję, kurioje stovėjo kažkokio šventojo statula. Nesąmoningai ištariau tik: "Viespatie, pasitrauk truputiuką..." ir lengvai užlindau už šventojo pečių. Mano laimėi nosis gulima buvo išgrūvusi ir aš laisvai išsitemkau. Kad ne ta išgrūva, šventasis nebūtų turėjęs vietos man.

Gal už sekundės dideliu greičiu prasinešė pro šalį plevėsudamas rudapaltis, vydamasis mane. Jo žingsniai nuaidėjo žemyn, paupio link. Mano širdis taip daužėsi už šventojo nugaros, kad man atrodė ištisa akmens masė dunksi.

Sulaikiau kvėpavimą. Pro šalį sunkiai alsuodamas ir šniokšdamas slinko žmogus atgal, prispaudęs prie nosies baltą skarelę, kurioje nakties prieblandoje buvo žymios tamsios kraujo dėmės. Staiga jis krūptelėjo ir suklopo ant kelių. Susikeikė dusliai, atsislojo ir žengė vieną žingsnį. Vėl sustojo. Grįžo. Kažką pakėlė nuo žemės. Pakilnojo rankoje ir paleido mūran — tiesiai į mane. Gal būt tai buvo akmuo, nes daužiančiai atsimušė į statulos liemenį ir aiškiai įjutau, kaip nukrito po mano kojom. Gal kokiu akimirkiniu vėliau ir tą pačią vietą lengvai skrebtelėjo nupildamas statulos nuolaužos.

Stovėjau nekvepuodamas, nesąmoningai gnauždama ranką, kurios dešne voliojosi minkšti odos gumuliukai. Jų buvo prilindę pilnos panagės.

Praėjo. Vieno metu sugaudė šv. Jono ir Katedros varpai. Su kiekvienu bimbtelėjimu jutau krūtinėje saldų lengvėjimą, lyg tie varpų dūžiai būtų skaldę mano širdį slėgusių sunkų akmenį. Kol išmūšė visą dvyliką, aš visai nurimau. Vėl grįžo pasitikėjimas savimi ir mane užvaldė vieništelis troškimas — sulaukti ausros.

Nugara atsirėmusi į ištrupėjusį mūrą, o kelias — į dailias šventojo ilgų drabužių klostes, skaičiau valandų ketvirčius, kuriuos, priešingai mano nekantrumui, laikas tą nakt, lyg tyčia, lėtinio išsėdamos iki begalybės.

Kai išmūšė keturias, buvo jau šviesu. Saulė jau turėjo būti patekėjusi. Kojos buvo skaudžiai nutirpusios, o tarpekliu tarp statulos ir sienos toksai ankšta, kad vos pajėgiau išsirangyti lauk. Nusukubėjau vingiuota gatvele žemyn, užmiršusi net pažvelgti į veidą šventojo, kuris mane gelbėjo ir priglaudė nakčiai.

Pasiekiau šv. Onos gatvę. Bažnyčių bokštai liepsnojo rytmečio spinduliuose, bet saulės dar nebuvo matyti. Tik eidama Katedros aikštę, išvydau ją tarp Pilies ir Trijų Kryžių kalnų vos pakilusią nuo žemės ir pasikorusią medžių šakose, lyg milžinišką ugnies gėlę. Spinduliai užliejo mane, lyg džiaugsmas, koks retai žemėje žmogų teistinka, o iš pasamones dingo, rodos, amžių trūkios nakties šurpas.

Tą pačią dieną prasidėjo karas. Aš nudžiugau nemažiau, kaip tą patį rytą išvydusi patekėjusią saulę tarp kalnų. Nieko nebijoju. Niekis karas, palyginus su naktimi.

Kitos dienos vakare Vilnius jau buvo partizanų rankose, ir aš dirbau ambulatorijoje, kur teko teikti sužeistiems pirmąją pagalbą ir tvartysti žaizdas.

Du vyrai įvedė pas mane sugautą komunistą, kruvina ranka. Jau buvo lengva prietema ir aš skubėjau nuplauti ir aprišti žaizdą. Buvo peršautas dešinės rankos delnas. Vyrai aiškino, kad tasai jau buvo iškėlęs rankas pasiduoti, bet paklydusi kulka įkando.

Baigusi savo darbą, pažvelgiau į žmogų. Buteliukas su joda ir visi tvarsčiai pabiro man iš rankų.

J mane žiūrėjo pilkos anos nakties akys. Nuo pat kaktos iki smakro per bespalvį veidą abipus nosies buvo išvartys keturios ruožavos vėžės. (Mano buvo kariuota, kaip tigro.) Matyt, žaizda rankoje buvo skaudi, nes jis taip kietai sukando žiaunas, kad burna atrodė visiškai be lūpų, o žemyn nuleista nosis beveik siekė atsisūsi smakrą. Tik žvynės ūsai tebebuvo lygiai išsiskleidę į šalis.

Įtempiau visas jėgas, kad sutramdyčiau tą pragarišką išgastį. Vyrai susirūpino — gal man negera?

— Niekio, — atsakiau. — Tasai žmogus yra pavogęs mano rankinuką.

Klausiamas jis atsakinėjo ramiai, kimu, lyg iš po žemių balsu ir viską prisipažino. Pasakė rankinukas esąs jo kambary, Pilies gatvėje, labai slaptoje vietoje, kurią jis vienas težinas. Vyrai nusprendė, kad visi turim eiti į tą vietą.

Ėjom Gedimino gatvę, paskui pro Katedrą ir pasiekėm Pilies gatvę.

Visur vaikščiojo būreliai ginkluotų sukilėlių. Tai buvo tasai metas, kada mieste nebebuvo rusų, bet dar nebuvo ir vokiečių. Tik mūsų vienų žingsniai aidėjo tylumoje.

Mano akivaizdą belaisvis nežmonišku staigumu smogė vienam lydytojui į pilvą, kitam — į pasmakrę ir nėrė į siaurą skersgatvį. Kol jie sumojo vytis, pabėgėlių buvo dingęs. Suėjo daugiau vyrų, apsupo ir išgriozdė visą apylinkę, bet jo nerado. Lyg žemė būtų prarijus.

Išžiūrėjusi pamaciau, jog tai ta pati gatvelė, kuri mane aną naktį išgelbėjo. Tik siauras tarpekliu į rytinę temstančio dangaus pusę rodė, kad čia mūrai, lyg tyčia, truputį prasiskyrę, kad nelaimėje galėtų pabėgti žmogus.

— O, aš žinau; jis niekur negalėjo pabėgti... — šiuos žodžius betariant, mano žvilgsnis užklidė, prie seno, apskeldėjusio mūro kampo prikalta, juoda lentelė. Tai buvo paprasta lentelė su gatvės pavadinimu. Prietemoje dar aiškiai įžiūrėjau tamsiame lentelės dugne šviesias raides:

ISGANYTOJO gatvė.

Mano kūnu perbėgo lengvas šurpulys. Toks šurpulys žmogų kartais ištinka sulaukus netikėtą laimingą žinią.

— Ką tu žinai?

— Sparčiai sakyt! — nekantravo ginkluoti vyrai.

Aš atsipeikėjau, lyg iš nutraukto žavingo sapno ir vos susigaudžiau, ko manęs klausia.

— Vai, ką aš kalbu... Ką gi aš galiu žinoti? Juk ta gatvė tokia vingiuota ir tokie aukšti mūrai iš abiejų šalių, kad tikrai niekur negalėtų žmogus dingti, — mano žodžiai juos nuramino ir mes grįžome atgal.

Gatvėse buvo jau visiškai tamsu, tik bokštų viršūnėse tebešvietė paskutiniai saulėlydžio atspindžiai. Mane buvo apėmęs malonus svaigulys, kuris pripildė mano būtybę, mano protui aiškiai nesuvokiamas, bet laimėtos kovos džiaugsmu.

Pirmą kartą į senąjį Vilniaus miestą leidosi tokia rami birželio mėnesio naktis.

Pamažu tą istoriją buvau beužmirštanti. Bet po kelių dienų

M Ū S ū K A L B A

TVARKO

DR. P. SKARDZIUS IR S. BARZDUKAS

32. VISUOTINIS, ne VISUOTINAS

(Būdvardžiai su priesaga -inis)

Mūsų spaudoje šalia taisyklinių vartojamų būdvardžių dabartinis, išeiginis, kraštutinis, nuolatinis, paskutinis, pirmutinis, šaltinis, vidutinis ir kt. vis dar pasitaiko šios rūšies būdvardžių ir su priesaga -inas (-utinas, -utinis): galutinas, visuotinas... Pvz. "Draugas" ir kairieji kiti mūsų laikraščiai neretai parašo: galutini rinkimų rezultatai (Nr. 48), visuotini susirinkimai šaukiami pagal reikalą (Nr. 90), reikia panaudoti "visuotinę diplomatią" (Nr. 57). Rusijos visuotinas, valsalas (Nr. 78) ir t.t.

Tačiau šitoks dvejojas šių būdvardžių rašymas yra tik bendro mūsų nerangumo ir nerūpestingumo vaisius, nes visi mūsų kalbos vadovėliai juos visur teikia rašyti vienodai — su priesaga -inis. Todėl kalboje visur reikia rašyti, sakyti: galutinis rezultatas, galutiniai rezultatai, reikia

KALBOS DALYKŲ APŽVALGA

Kodėl vesti, o ne apvesti?

L. D(ambriūnas) "Ateities" 3/15 nr. vėl grįžta prie šios baisiai įsigėdėjusio, jokių būdu nepateisinamos ir todėl netoleruotinos, klaidos, apie kurią jis pats plačiau yra rašęs dar ir 1948 m. "Ateities" Nr. 3/4.

Žodis vesti, šeimos sudarymo reikšmės mūsų kalboje yra labai seniai vartojamas. Jį pažįsta liaudies dainos, pasakos ir gyvoji kalba. Pvz. žinomoj senoj liaudies dainoj sakoma: Mėnuo saulę vedė pirmą pavasarėlį ir t.t. Vesti reikšia parsivesti moterį į savo namus, ir tas vyras, kuris veda žmogą, yra vedęs.

Moteris, priešingai, išteka. Pagrindinis šio žodžio reikšmė yra "eiti, bėgti": saulė teka, t. y. "eina, kyla", vanduo teka, t. y. "bėga, plaukia". Todėl mergina ištekoja reikšia "išėjo iš savo tėvų namų ir nuėjo į vyro namus, kad būtų jo žmona". Taipusi "kieno nors žmona, moteris yra ištekęjusi". Bendros taisyklės negriauna tas faktas, kad moteris kartais iš savo namų ir neieina, bet vyras ateina gyventi pas ją.

Kalbant apie vyrą ir moterį kartu, galima dar sakyti: jie susivedė, susituokė.

Iš šių pagrindinių žodžių vesti ir ištekti turime susidaryti visą eilę ir išvestinių: vedėjas, vestuvis, jaunavedžiai, nuotaka, tekutė ir kt., o iš susituokti — santuoka, santuokinis.

Bet iki šiol vis dar plačiai vartojamas ir žodis apvesti. Autorius duoda vieną ir pavyzdį: "Jonas Sobieskis... gimė, buvo vainikuotas karaliumi, apvestas ir mirė tą pačią dieną", bet

atnešė man surastą rankinuką. Radau, viską, kaip buvę. Trūko tik anos dainelės apie raudonarmietį.

Nežinau, kodėl man parūpo nueiti į aną gatvelę. Buvau jau bepraeinanti — taip ji buvo nežymi. Gal būt tik nelaimėje žmogaus akys tokius skersgatvius gali aptikti. Joje greit tegalėjo išsitemti pora ar trys žmonės.

Mane stebino tai, kad toje mažytėje gatvelėje nebuvo nei vieno vartų, nei kiemo, kur galėtų užėiti žmogus. "Keista: jeigu yra gatvė, tai joje turėtų kas nors gyventi. Kaip gi kitaip: — yra adresas, tai turi būti ir gyventojas", — taip mintijau sau viena, lėtai žingsniuodama žemyn.

Mūro siena buvo apaugusi samanomis ir vijokliais, o apgrūvusioji nišoj ramiu veidu ir apsiautęs grakščiai banguojančiu drabužiu stovėjo Kristus. Rankas Jis laikė sudėjęs prie krūtinės, kun dar buvo žymu spindulių širdis. Dešinės rankos plaštaka buvo nudaužta, o dūžio vietoje, iš akmens spindėjo mažytės aukso dulkės. Po Jo kojom rįgsojo gero kumščio didumo grindinio akmuo ir nudaužtosios rankos skeveldros. Už statulos, storame sluogany mūro nuotrupų ir dulkių, buvo įspaustos stambios pėdos.

Aiškiai matyti, kad neseniai ten buvo tūnota pasislėpusio žmogaus.

Ivairenybės

Milžiniško Meteoro

Krateris Šiaurinėje Quebeco provincijos dalyje, Kanadoje, rastas didžiausias iki šiol žinomas meteorito išmūštas krateris, turintis dviejų su puse mylių plotį, išmūštas kietame granite. Ta vieta atkreipė mokslininkų dėmesį nutraukus fotografiją iš lėktuvo. Atrodė įtartina tokio apskritaus ežero išvaizda. Buvo sudaryta mokslininkų ekspedicija, kuri įsitikino, kad kraterį išmūšė krintęs meteoras. Spėjama, kad tai įvyko maždaug prieš 3,000—5,000 metų.

Socialinė Savaitė

Austrijoje Prancūzijoje, pagrąsėjusių socialinių sąveikų pavyzdžių ir Vienos mieste šiemet spalio mėn. 18—20 d. turės savo pirmą socialinę savaitę. Jos metu mokslininkai svarstys temą: "Laisvė ir socialinis saugumas". Bus paličiami klausimai socialinio drąsimo, teisės į darbą, kainų ir atlyginimo, socialinių reformų, valstiečių ir pramonės darbininkų įsikūrimo. Ir socialinės savaitės posėdžius pakviesti ir darbo sąjungų atstovai.

Rado Pinigą

1,600 M. Senumo Anglijoje, Norfolko apylinkėse, buvo rastas 1,600 metų senumo romėnų pinigais, visiškai puikiai išsilaikęs.

Foto Aparatas,

Veikia Po Vandenių JAV laivynas išrado specialią filmų kamerą, kuri gali nuimti judamius paveikslus po vandenių, atžymint tenai vykstančius sprogimus ir panašiai. Paviekslų ėmimui po vandenių vartojama stipri šviesa.

Povandeninis Kalnas

Pacificke Apie 280 mylių į vakarus nuo tos vietos, kur įteka Kolumbijos upė, Pacificke rastas povandeninis kalnas, kurs yra arti dviejų mylių aukščio. Kalnas iškyla beveik iki paviršiaus ir galės būti naudojamas žvejams.

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

REGALAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS, APARATAI, SKALBIA-MOS MAŠINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi, Išmokėjimai, Baldai, Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS Furniture Company 3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Leidžiame Lietuvišką radio programą, atnaujinti 7:30 valandą vakare iš stoties WGES, 5000 watts — 1390 kil.

NASH '39 4-DR. \$195 1. owner, runs perf. Will give you wonderful Holiday

YATES MOTOR CO. AUTH. DODGE-PLYMOUTH DLR. 8629 So. Chicago Ave. REGENT 4-7320

Open Even. 'Til 9. All Day Sunday

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbysčių Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt.

Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir plovimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėles, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 S. HALSTED STREET

Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

Krautuvė atidara Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki vėlomos vakare.

SKELBKITĖS "DRAUGE".

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 11750 So. Parnell Tel. PULLMAN 5-8277

VALANDOS: pagal susitarimą.

Tel. Ofiso OL-2-3652, rez. YA-7-8283

DR. STASYS BUDRYS

IR DR. MILDA BUDRYS

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI 5946 W. Cermak Rd., Cicero, ILL. VAL. 2-5 ir 6-8, seštad. 2-4 p.p.

Tel. Ofiso WA-8-3060, Rez.CO-4-1187

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 10748 So. Michigan Ave. VAL. (išskyrus seštad. ir sekmad.) Nuo 1 iki 4 v.p.p.: 7-9 v.v. seštad. prima tik pagal susitarimą. Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Tel. Ofiso YA-7-5557 Rez.RE-7-4966

DR. FRANK C. KWINN

(KVEICINSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street

LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 iki 8:30 v.v. išskyrus trečiad. ir seštad. vak.

Tel. Ofiso YA-7-0554 Rez. ML-3-2880

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4740 So. Ashland Avenue

(antra aukšt.)

OFISO VAL.: Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 4 v.p.p.; nuo 7 iki 8:30 v.v. sekmad. nuo 10 iki 12 v. diena

Emerg. Tel. KEDzie 3-2868

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE 4146 Archer Ave., Chicago, ILL. Tel. Lafayette 3-3210

VAL.: pirm., antr., ketv. 12-2:30 ir 6-9 vak., penkt. ir sešt. 12-2:30

6234 Archer Road, Argo, Illinois Tel. Summit 1580

VAL.: pirm. antr. ir ketv. 8-5 v.v. trečiad., penkt. ir seštad. 8-5 v.v.

Tel. Ofiso PR-6-3838, rez. VI-7-2421

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS LIETUVIS GYDYTOJAS

2500 West 63rd Street

VAL.: Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30 iki 9 vak. seštad. nuo 2-4 popiet. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

Telefonas: REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

PHISICIAN AND SURGEON (Lietuvis Gyditojas)

3925 West 59th Street

VAL.: 2-4 popiet. 6:30-8:30 vakara. Trečiad. pagal sutartį.

Tel. Ofiso YA-7-1166, rez. DA-6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 West 35th Street

(Kampus Halsted ir 35-tos gatv.)

VAL.: 1-4 ir 6:30-8:30 p.p. kasdien. Atidara trečiad. ir seštad. Ketvirtad. ir penktad. tik susitarus.

Rez. 3247 S. EMERALD AVE.

Tel. Ofiso HE-4-5849, rez. HE-4-2324

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6757 So. Western Ave.

VAL.: Trečiad. ir seštad. pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7-9 vakara.

Tel. Ofiso HE-4-5849, rez. HE-4-2324

Ar Jūsų Inkstai Gerai Dirba?

Instal pralaima iš organinio rūgšties ir neretkalin-
giam. Jai jis neturėtų, nuodiga materija
lieka kšne ir įsų kraujuje. Jai turite sukauso
nuosilapinti, jei naktis dašni turit keitias, jei galva
cvalgsta, numars skauda, jašdais apuvarę, jei įsų
naktiai patinę, vartokit

MEDIKALISKŲ ŽOLIŲ ARBATĄ SANTAS NO. 101

Kaina \$3.10 su persiuntimu. Mūsų medikališkų žolių
arbatą yra eksperty sudaryta remiantis ilgų metų pa-
tyrimų. Rašykite ir pinigų pritaikite.

SANTAS HERBS

1125 Milwaukee Ave. Chicago 82, ILL.

Instal pralaima iš organinio rūgšties ir neretkalin-
giam. Jai jis neturėtų, nuodiga materija
lieka kšne ir įsų kraujuje. Jai turite sukauso
nuosilapinti, jei naktis dašni turit keitias, jei galva
cvalgsta, numars skauda, jašdais apuvarę, jei įsų
naktiai patinę, vartokit

MEDIKALISKŲ ŽOLIŲ ARBATĄ SANTAS NO. 101

Kaina \$3.10 su persiuntimu. Mūsų medikališkų žolių
arbatą yra eksperty sudaryta remiantis ilgų metų pa-
tyrimų. Rašykite ir pinigų pritaikite.

SANTAS HERBS

1125 Milwaukee Ave. Chicago 82, ILL.

Instal pralaima iš organinio rūgšties ir neretkalin-
giam. Jai jis neturėtų, nuodiga materija
lieka kšne ir įsų kraujuje. Jai turite sukauso
nuosilapinti, jei naktis dašni turit keitias, jei galva
cvalgsta, numars skauda, jašdais apuvarę, jei įsų
naktiai patinę, vartokit

MEDIKALISKŲ ŽOLIŲ ARBATĄ SANTAS NO. 101

Kaina \$3.10 su persiuntimu. Mūsų medikališkų žolių
arbatą yra eksperty sudaryta remiantis ilgų metų pa-
tyrimų. Rašykite ir pinigų pritaikite.

SANTAS HERBS

1125 Milwaukee Ave. Chicago 82, ILL.

Instal pralaima iš organinio rūgšties ir neretkalin-
giam. Jai jis neturėtų, nuodiga materija
lieka kšne ir įsų kraujuje. Jai turite sukauso
nuosilapinti, jei naktis dašni turit keitias, jei galva
cvalgsta, numars skauda, jašdais apuvarę, jei įsų
naktiai patinę, vartokit

MEDIKALISKŲ ŽOLIŲ ARBATĄ SANTAS NO. 101

Kaina \$3.10 su persiuntimu. Mūsų medikališkų žolių
arbatą yra eksperty sudaryta remiantis ilgų metų pa-
tyrimų. Rašykite ir pinigų pritaikite.

SANTAS HERBS

1125 Milwaukee Ave. Chicago 82, ILL.

šeštadienis, rugs. 9 d., 1950

Tel. Ofiso HE-4-2122, rez. CO-4-8344

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6255 South Western Avenue

Val: Kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 vak. Seštadieniais 2-4 p. p. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta

Tel. Ofiso PR-6-6446 Rez. HE-4-8186

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd.

VAL.: Nuo 2 iki 4 pop.; 6 iki 8 vak. Ir Trečiad. pagal sutartį.

Tel. Ofiso GR-6-1221 Rez. VI-6-3900

Dr. Edward B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 5452 South Kedzie Ave.

LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.v. seštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. — pagal susitarimą.

Ofiso telefonas Virginia 7-1886

DR. AL RACKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Avenue

VAL.: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

AGUONĖLĖS

JURGIS GLAUDA

Žila senutė Mrs. Walker su-
renge kuklų pušvį su ledais. Ji
rengdavo tuos pušvėlius mergi-
noms, kurioms ji nuomudavo
kambarius savo namuose. Papra-
stai pas ją gyvendavo dvi—trys
merginos moksleivės; tos mergi-
nos kviesdavosi pasigardžiuoti le-
dais dar kelias savo drauges — ir
taip susidarydavo žavi, jaunystę
trykštanti draugija, kurioje pa-
būvoti ir jos šeimininkė pabūti
buvo didelis malonumas senutei
Mrs. Walker. Ir tai jau pasidarė
kasmetinė tradicija jos namuose.

Mrs. Walker nuomudavo kam-
barius dažniausia slaugių mo-
kyklos moksleivėms, nes toji mo-
kykla buvo bemaž greta jos na-
mų. Ilgainiui Mrs. Walker na-
mai pasidarė savotišku rezerva-
tu, kur tėvams apgyvendinti sa-
vo dukras buvo patogų, garbin-
ga ir saugu.

Šiais metais gyvenančios pas
Mrs. Walker moksleivės pasikvie-
tė į tą kuklų pušvį ir Onutę,
lietuvių, tremtinę, kuri, gavu-
si stipendiją, mokėsi toje pat
slaugių mokykloje.

Mrs. Walker namuose viskas
buvo labai senamadiška. Baldai,
lėpos, graviūros ant sienų —
viskas skyrėsi nuo dabartinės
modernikos ir rodė, kad ir Ame-
rikoje laikas gali stovėti vietoje.

Prie senamadiškų baldų labai
tiko ir pati Mrs. Walker, žila
senutėlė, apsirėngusi juodais rū-
bais, juoda skėnia su baltu me-
ginėlių apykakle ir su auksiniu,
raktu užsukamu laikrodėliu, pri-
segtu prie krūtinės. Jos raukš-
lėse, lyg suglamžytas perga-
mentas, veide jaunatvės blizgesiu
švytėjo kaip perlat dantys; toks
kontrastas su senutės veidu. Bet
Onutė jau buvo įpratusi matyti
Amerikoje puikius dantis senų
veidų šypsnuose ir tai nebuvo
jai nemalonu ir jos nestebino.

Ledai gi buvo tie patys garšūs
Amerikos ledai, į smaguriavimą
kuriais čia visi įpranta iš mažu-
mės, kaip ir rūkymą, kaip ir lū-
pų tepimą ružu.

Suėjo kelios merginos. Ir visa
ta draugija svečiavosi Mrs. Wal-
ker suvečių kambaryje, kur sofa
ir kėdės su smarki atlenkimos
nugarėlėmis buvo tokios nepato-
gios sėdėti.

Iš pradžių jautėsi santurumas,
bet jis greit išnyko ir pasipylė
pašnekėsys, gyvas ir čiaukiantis,
pamargintas šamojais ir nusiju-
kimais.

Temos greit keitėsi. Po aptar-
tų sketingingo rungtynių, kal-
bėjo ir net susiginėjo dėl popu-
liarios knygos Žmogžudystė ir
meilė, kurios iškreipta fabula
buvo įsejinta ekrane; ilgiau už-
truko aptardamos sijenėlių evo-
liucija iš tipo "balerina" į nau-
ją, siaurėjantį žemyn.

— Ar jums patinka senų, su-
džiūvusių gėlių aromatas? Jis
savotiškai malonus, — tarp ki-
to pasakė Mrs. Walker, Ir ji pri-
dūrė: mano jaunystės metais
mes turėjome švelnų įprotį dėti
ir knygas lapelius ir gėles. Tarp
knygos puslapių suspaustos gė-
lytės susiplodavo, sudžiūdavo ir
pavirsdavo savotiška gėlių mu-
mija. Jos kvapas buvo vos už-
uodžiamas, bet, kartais, pilnas
prisiminimų.

Merginos jautėsi vis geriau.
Puikūs ir gardūs Amerikos ledai
nešaldė, bet smagino nuotaikas.
Viena mergina prisėdė prie pia-
nino ir pati sau akomponuoda-
ma, pradėjo dainuoti dainelę,
kovbojišką, malonią pasiklausy-
ti dainelę.

Onutei buvo miela būti toje
draugijoje. Amerika ją sutiko
motiniškai; suteikė jai galimybę
siekti mokslo ir ji buvo pamyli-
si savo naują tėvynę ir jos žmo-
nes. Jai atslinko mintin, kad tuo-
se namuose baldai kambaryuose
išstovėjo ilgiau už Lietuvos lais-
vės laikotarpį. Tai aptemdė jai

jos malonų nusiteikimą ir jai pa-
sinorėjo pabūti su savo žmonė-
mis, su savo tikromis draugėmis;
pasinorėjo savo meilėsių pasi-
kalbėjimo temų. Onutės sieloje
praskrido vienišumo pojūtis,
sunkus ir melancholiškas.

— Man patinka tos kovbojiš-
kos dainelės, — pasakė Mrs.
Walker ir kreipdamasi į Onutę,
kuri jai buvo pristatyta kaip ne-
seniai atvykusi iš Europos, pa-
klauso: ar jūsų senoje tėvynėje
žmonės mėgsta dainuoti? Daug
tautų, kaip italų ir meksikonų,
mėgsta žinome kaip puikius dai-
nininkus.

— Lietuviai taip pat labai
mėgsta dainuoti, — atsakė Onu-
tė. — Lietuviai su daina pralei-
džia visą savo gyvenimą, ar links-
ma, ar liūdna, pas mus dainuo-
jama.

Ir pasidūdoma ją apglou-
siam patriotizmo poveržni, ji
sėdėjo prie pianino ir pasakė: —
Aš padainuosiu jums lietuvišką
dainelę, lietuviškai.

Tai visoms buvo savotiškai
įdomu, egzotiška.

Nors ir nebūdama tvirta dėl
akompanimento sau, Onutė dra-
siai palietė klaviatūrą ir pradė-
jo dainuoti.

Ugniaspalvės aguonėlės
po rūgūs visur liepsnojas,
lyg išsklydę dausus vėlės.
Ugniaspalvės aguonėlės.

Visas kraštas—vienos gėlės!

Ar čia žemė, ar čia rojus?...

Tą dainelę jie gerai žinojo. My-
lėjo ją. Ir padainavo su didele
išraiška, jausmingai. Visoms pa-
tiko ta grakščią drūglių plasn-
janti melodija. Onutė išvertė dai-
nos turinį.

Mrs. Walker pakilo iš savo kė-
dės ir prieėjo prie sėdinčios kar-
d prie pianino Onutės.

— Miela mano dukrelė, — pa-
sakė ji sujaudintai, pusiau apka-
bindama Onutės liemenį, — už-
eikime į mano kambarius.

— Tu padainavai apie tavo
krašto aguonėles, — pasakė Mrs.
Walker, kai juodvi liko vienos
jos kambaryje, — o čia Flandri-
jos aguonėlės. Tos Flandrijos,
kur per pirmąjį karą žuvo mano
sūnus, mano vienintelis sūnus.
Strai jis.

Ant stalo stovėjo didelis port-
retas. Iš rėmų, šypsodamasis, ži-
rėjo jaunuolis. Greta portreto, po
stikliniu vožtuvėliu stovėjo sau-
sų, parudavusių aguonų puokštė.
O po portretu, ant stalo gulėjo
pyntų to popierinių aguonėlių,
kurias pardavda kasmet per žu-
kusiųjų atminties dieną.

— Aš lankiausi Flandrijoje.
Jo žuvimo vietoje. Bet aš nepar-
vežiau jo atgal į Ameriką. Jo
draugai ten guli tikstančiai. Ten
jų bendri kapai ir jam tarp jų
gulėti mielau...

Mrs. Walker veidas staiga iš-
krypo, susitraukė, sumažėjo, pa-
sidarydamas panašus į tas sau-
sas Flandrijos aguonėles, kurios
jau trisdešimt metų būdi prie
jos sūnaus portreto. Kurios, pa-
našios į seniai sukrėjęsio krau-
jos nemaža lietuvių prašymų.

Motinos meilės ir motinos ilgesio
šilumojė.

Mrs. Walker apkabino Onutę
ir prisiglaudusi veidu prie jos
švelnių plaukų, pravirko tyliu
kukčiojimu.

Onutė verkė. Onutė verkė kar-
tu su Mrs. Walker. Mrs. Walker
ašaros ir jos prisiglaudimas prie
Onutės, ieškant užuojautos, pri-
minė Onutei jos motiną; jos moti-
ną, kuri palaidota mažo vokiš-
ko miestelio kapuose. Onutė, kaip
ir Mrs. Walker, verkė tyliai, na-
laidiškai ir todėl skaudžiai.

Ledų pokylio viešnios, nuste-
bintos sustojo prie Mrs. Walker
kambario durų ir viena pro ki-
tą stebėjo tą vaizdą. Jos nega-
lėjo suprasti: ko verkia Mrs.
Walker — juk jos sūnus žuvo

VAIZDAS IS LIETUVOS GYVENIMO

SVETIMŠALIAI STUDENTAI ISPANIJOJE

KAZ. PATALAVICIUS,
Mūsų Specialus Korespondentas

Donoso Cortés gatvės 63 nume-
ryje užrašyta: O. C. A. U. (Or-
ganization Catolica Asistencia
Universitaria). Įėjus susipažinau
su vienu šios institucijos vadu.
Jaunas išsimokšinęs, ir susitin-
kas su veik visos Europos studen-
tais, plačių pažintų intelektualas.
Išgirdęs mane esant užsienieči,
panoro ilgiau pasikalbėti ir iš-
pasakoti apie šią katalikų univer-
sitetinę instituciją pabėgėliams
studentams, ypač tremtinims iš
Rytinės ir Vidurio Europos,
kur negalėtingai siauria raudon-
nasis teroras.

Lietuviai Ispanų Globoje

— Kiek išlaikote savo globoja-
mame institute pabėgėlių?

— Praeitais mokslo metais iš-
laikėme ir visu kuo aprūpinome
apie 170 universiteto studentų iš
sekančių pavergtų Europos kraš-
tų: Lietuvos, Iekoslovakijos, Ven-
grijos, Kroatijos, Georgijos, Ru-
sijos, Baltgudijos, Estijos, Len-
kijos, Serbijos ir Rumunijos.

— Ar yra galimybių ir dau-
giau tokių likimo prislėgtų stu-
dentų patalpinti pas jus?

— Nors širdis plyšta iš skaus-
mo matant tiek mūsų pašalpos
reikalingųjų, veik iš visos Euro-
pos, tačiau pakol kas neįmanoma
padidinti jų skaičių dėl lėšų sto-
kos.

Kaip Atsirado Ta Istaiga

— Iš kur kilo sumanymas įs-
teigti šiuos tikrai katalikiškos
meilės namus?

— Vos tik užsibaigus praėita-
jam pasauliniam konfliktui, mū-
sų intelektualai, ypač Kat. Ak-
cijai priklausantieji universitetų
profesoriai, pasistengė susipažin-
ti su tremtyje esančiais profes-
oriais ir studentais pabėgėliais iš
komunistų užplūstų kraštų. Su-
kios gyvenimo sąlygos tremtyje,
ypač Vokietijoje, taip paveikė
mūsų, juk vos tik sugrįžę tė-
vynėn, tuojau pareiškė norą at-
daryti specialius namus, kur bent
dalis tų gerų norų pagėgėlių ga-
lėtų atsiskirti savo tikslo mūsų
krašte.

— Gal galėtumėte aiškiai api-
budinti O. C. A. U. institucijos
tikslą?

— Jau jums minėjau, mūsų
tikslas — priglausti benami stu-
dentą, tačiau tikrumoje norime
paruošti tinkamą mokslo vyrę,
kurie savo laiku sugebėtų atvers-
ti.

— Jau jums minėjau, mūsų
tikslas — priglausti benami stu-
dentą, tačiau tikrumoje norime
paruošti tinkamą mokslo vyrę,
kurie savo laiku sugebėtų atvers-
ti.

— Jau jums minėjau, mūsų
tikslas — priglausti benami stu-
dentą, tačiau tikrumoje norime
paruošti tinkamą mokslo vyrę,
kurie savo laiku sugebėtų atvers-
ti.

— Jau jums minėjau, mūsų
tikslas — priglausti benami stu-
dentą, tačiau tikrumoje norime
paruošti tinkamą mokslo vyrę,
kurie savo laiku sugebėtų atvers-
ti.

— Jau jums minėjau, mūsų
tikslas — priglausti benami stu-
dentą, tačiau tikrumoje norime
paruošti tinkamą mokslo vyrę,
kurie savo laiku sugebėtų atvers-
ti.

— Jau jums minėjau, mūsų
tikslas — priglausti benami stu-
dentą, tačiau tikrumoje norime
paruošti tinkamą mokslo vyrę,
kurie savo laiku sugebėtų atvers-
ti.

ti ir patraukti gerojo pusęn
daug kur pakrikusius bei dem-
ralizuotus savo tautiečius. Pats
Ispanijos primatas kard. Pla y
Daniel yra palyginęs šią insti-
tuciją su Pilypo II, ispanų kara-
liaus, kadaise atidarytomis išgui-
stiemis iš savo krašto ariams ir
anglams seminarijomis įvairiuo-
se Ispanijos miestuose XVI-me
amžiuje. "Jeigu tada britai ar
airiai bėgo nuo šelstančių pro-
testantų, pasakė kardinolas, da-
bar didesnioji Europos dalis irgi
traukiasi nuo šiaurės raudonojo
atplūdiu".

Lėšų Klausimas

— Iš kur imate reikiamų lėšų?

— Negalvojant apie du tūk-
stančius naujų prašymų į mūsų
pašalpos namus, pati didžiausia
prieš mūsų akis problema — jau
priimtų žmoniškų išlaikymas.
Išsamesnių pajamų šaltinių ne-
turime: paskiri asmeniškai mūsų
geradariai, labdaros vakarėliai,
iškilos piknikai, pašalpos rateliai,
Vatikano duosnumas ir Amerikos
vyskupų aukos — vienintelės mū-
sų įplaukų versmė. Tiesa, pačioje
Ispanijoje dar randasi keli stam-
besni simpatizuojančių asmenų
bei aukotojų centrai, kurie, kar-
tais ir labai sunkiomis aplinky-
bėmis, surenka nemažas pinigų
sumas kolegijos išlaikymui. Bet
visa to dar neužtenka, užtat ne-
perseniai Ispanijos Katalikų
Veiklos vadas mons. Z. Viscarra
pasakė: "O. C. A. U. kolegijos
išlaikymas turėtų būti visų su-
sipratusių ispanų katalikų reika-
las, ir ne vien tik paskirų, kad ir
duosniausių geradarių, akcij-
masis".

— Ką ypatingo pastebite ma-
me tarptautiniame katalikų stu-
dentų sambūryje?

— Didelį ir rimtą gero katali-
ko pareigų pildymą. Po to, se-
ka nenuilstamas noras kuo ger-
iau bei pilniau pasiruošti ry-
tojaus dienai, jau laisvose atskl-
rose jų tėvynėse.

Nemažai Lietuvių Nori Atvykti

Į Madridą

— Kaip atsiliepė į tai plačiojo
pasaulio opinija?

— Labai puikiai. Tiek pats Po-
piezius Pijus XII-sis, tiek viso
pasaulio bažnytinė hierarchija
mūsų instituciją laiko vienintele
visame pasaulyje. J. A. Valsty-
bių vyskupai irgi mus laimina,
skatindami testį šį išganingą dar-
bą komunizmo išguitiems ir per-
sekiojamiems europiečiams!

— Ar turite ir lietuvių?

— Yra, bet pakol kas mažai.

Neseniai mums atėjo iš Vokiet-
jos nemaža lietuvių prašymų

SCHWINN DVIRAČIAI WHIZZER MOTORAI MUSTANG SCOOTERS

Daly ir Priedai
Trimčiai ir Zaislai
Lawn Mowers Paastarinami
Model Planes,
Motorai ir Daly

Pardavimas ir Aptarnavimas
Lengvos Išmokėjimo Sąlygos
NUO \$1.25 Į SAVAITĘ

ARCHER BIKE SHOP

7038 ARCHER AVE.
Portsmouth 7-5423

1½ bloko į rytus nuo Harlem Ave
Nemokamai palnam ir pristatom

Meisoms visokias SIUVAMAS MASINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip
pat išnuomojame masinas. Duokite
mums perdurti koją minamas ma-
šinas į elektrines. Nemokamas ap-
siūlavimas. Turime puikų pasi-
rinkimą, vartojamą SINGER masinų.
SINGER SEWING MACHINE CO.
4222½ Archer Ave.
FRontier 4-6847

SAINT JOSEPH'S COLLEGE

Rensselaer, Indiana

A Catholic college for men
conveniently located 80 miles
from Chicago on the Monon
Railway. Saint Joseph's fea-
tures a wide range of courses
leading to the Bachelor's
degree, personal counseling,
complete varsity and intram-
ural sports programs, a large
attractive campus.

Fall Semester Begins
SEPTEMBER 10

For Details, Address
THE REGISTRAR

Collegeville P. O. 497, Indiana

Accredited by the North-
Central Association

DEKORAVIMAS IR DAŽYMAS

Viduje ir iš lauko.
Sienų apmušimas — Waterproof-
ing (sienų impregnavimas) — Ge-
riausia už mažesnę kainą.
Artistic Decorating Service
Apkainavimai duodami visur.
Sioklaidentais ar Sekmadieniais.
Pašaukite Gary 3-2338

STOCK UP WELL

For That Next Party

WITH OUR

PARTY SPECIALS

CALL MARTY BLEEKERS

North Beverly Liquors

Hilltop 5-3132

For all Your Liquor Needs

at Reasonable Prices

FREE DELIVERY

VISIT OUR TAP ROOM

1803 W. 87th Street

KARSON'S

VALGYKLA

COCKTAILS — FONTANO

PATARNAVIMAS

Viskas viename moderniškame

puikiaiame kambaryje!

SHOPPERS Daily Price 65c

LUNCH 90c

KASDIEN 7-ly dalių

PIETUS 1.10

SEKMAID. PIETUS 1.10

KEPTOS KALAKUTENOS

ar VISTENOS Deluxe 8-ly

dalių PIETUS 1.60

MINKŠTA KEPTA VISTE-

NA 8-ly dalių užsakymas 1.70

731 W.

63rd ST.

I Rytus

Nuo Halsted

Oru Vėdinta

ANNOUNCING

THE OPENING OF

LA ROC'S MUSIC STUDIO

8944 COTTAGE GROVE

ABerdeen 4-4040

TEACHING OF ALL

INSTRUMENTS — ACCORION

OUR SPECIALTY!

Use of instrument while learning.

Classical and Popular Records,

Sheet Music, Children's Records.

Repair of Instruments

Phonograph & Record Sales

DEMESIO VELYBIEMS

ATOSTOGININKAMS

Gražiai apstatyti 2, 3 ir 5 kamb.
"cottages" nuo \$25 iki \$35 savai-
lei — maudybės — laiveliai. Rezer-
vuokite vietas dabar rūp., rugs. ir
spalių mėn.

JOHN HATZ RESORT
Eagle Lake Manor
Kansasville, Wisconsin

THOMAS EWING

TRANSMISSIONS

Repaired and Rebuilt

For Guaranteed Results

SEE US FIRST

Or Call

Normal 7-7701

5826 S. State Street

E. A. BOOS SCHOOL

for retarded and mentally handi-
capped. Boys only. Ages begin
at 5 yrs. Limited number ac-
cepted. Information sent upon
request. Address: —
E. A. Boos, Supt., 128 East St.
N., Plano, Ill. Telephone 8-6411.

Moderniškos 2-3 kamb. trobelės su
vonia, gazu, vandentiekio etc., apie
30 mylių į pietus nuo Hammond fa-
lia U.S. 41 prie Kankakee River
Bridge. Yra vieta pastatyti karava-
nams (trailers). Sumana Hotel and
Cabins. Telef. Lowell 3786.
Mr. and Mrs. E. Lenich.

PREVENT

COLDS—FLU /

and other respiratory infections

Gives relief in most cases of

ASTHMA—ALLERGY

More than 3,000,000 people now

enjoy the benefits of

APS GLYCOL VAPOR

Just plug it in—nothing to spill

Call ABerdeen 4-6648

CHICAGO

COOLING & HEATING

EQUIPMENT CO.

7048 S. HALSTED ST.

W. F. HENDERSON

PLUMBING & HEATING

UŽKVIETIMAS!

Lietuvos Vyčių Visuotinis Seimas

HOTEL SHERMAN - prie Clark ir Randolph gat., Chicagoj Rugs. 8, 9 ir 10 dd. Posėdžiai kas rytą 9:30 ir 1:30 p.p.

SESTADIENI — 8:30 valandą vakare Seimo Balius ir Šokiai
Hotel Sherman Louis XVI Salėje

SEKMADIENI — 7:00 val. vak. Bankietas, Programa ir Šokiai
Bal-Tabarin Salėje, Hotel Sherman

VISUOMENĖ KVICEIAMA DALYVAUTI.

PADEKIME SIAI AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO ORGANIZACIJAI!

SEKMADIENI

Iškilmingos Šv.

Mišios

Šv. Jurgio Parapijos

Bažnyčioje

10:30 VALANDĄ RYTO

90 METŲ PROGRESO MEDICINOJE

DR. M. BUDRYS

1860 metais vidurių šiltinė, difteritas, skarlatina buvo naujiena, o hormonai, rentgenas, radiumas, kurie šiandien taip plačiai vartojami, buvo tuo laiku visai nežinomi. Gydytojai tais laikais vizitavo savo ligonius vežimais, raiti. Alicinės lempos atstojė dabartinės elektrinės šviestuvai. Dažnai net žvakės buvo vartojamos. Termometrai buvo, nepatikę, 10 colių ilgio. Kraujo spaudimo aparatai pasirodė tik 1880 metais. Mikroskopai buvo retenybė.

Eteris ir chloroformas tik pasirodė ir pradėtas sekmingai vartoti, bet stoka žinių apie antiseptiką duodavo apie 50% mirtinumo.

Dabar skamba net juokingai, kad tuo laiku gydytojai operavo apsilvę savo kasdieniniams drabužiams. Gydytojas, joje ar važiavęs dulkėtu keliu, su tais pačiais drabužiais eidavo į operacinį kambarį ir operuodavo.

Pirmieji, kurie pradėjo kovoti su žaidų supūliavimu ir vartojimu antiseptinių vaistų, buvo anglų chirurgas J. Lister. Jis pasiūlė karbolinę rūgštį, kaip antiseptinį vaistą. Ir pirmą kartą savo priemonę apsaugoti žaizdą nuo supūliavimo jis pavartojo 1865 metais. Taip jau atsitiko, kad 11 metų berniukas, bėgdamas per gatvę, nusilaukė koją. Dabar kaip tik buvo proga dr. Lister'ui išbandyti savo naują vaistą. Žaizda buvo apklota avaršiais, sumirkytas karbolinėje rūgštyje. Ketvirtą dieną, kada paprastai prasidėdavo supūliavimas, berniukas pasiskundė, kad jam skauda buvo apklota tvarščiais, sudrebėjo, gal gangrena prasidėjo? Atsargiai nuėmęs tvarstį, pamatė švarią ir gyjančią žaizdą.

1880 metais dr. Eberth surado bacilą, sukeliančią vidurių šiltinę, o 1882 metais dr. R. Koch surado tuberkuliozinę bacilą. Vienas po kito mokslininkai surasdavo daugiau bakterijų, kurios buvo kaltos dėl besiplečiančių ligų. (Chemija ir farmakologija (mokslas apie vaistus) taip pat nesnaudė. Buvo surastas formaldehydas (dezinfekcinis), salicilinė rūgštis (vaistas vartojamas prie reumatinės ligų).

Chirurgija perėjo į savo periodą, kuris davė daugiausia laimėjimų. Šiuo laiku buvo padarytos pirmos operacijos skrandžio vėžio pašalinimui ir tumorų iš stuburo kanalo.

Louis Pasteur priklausė ne tik medicininai, bet visam civilizacinei pasauliui. Jo vardas minimas šalia Napoleono. Ir šiandien skiepai prieš pasiutimo ligą yra vadina mi jo vardu. Louis Pasteur dirbo metų metus ieškodamas būdų išgelbėti žmones nuo šios baisios ligos. 1885 metais jis nutarė savo vakciną duoti žmonėms. Kartą mažas berniukas, grįžęs iš mokyklos su savo knygų ryšulėliu, buvo užplautas pasiutusių šunių. Vietinis gydytojas sutvarstė žaizdą ir pasakė motinai, kad nėra vilties. Tada motina, jau girdėjusi L. Pasteur vardą, nutarė vežti berniuką į Paryžių. Pas-

teur'as davė 12 injekcijų ir be miego ir neramius laukė rezultato. Berniukas išgyjo; nuo to laiko jo laboratorija pasidarė Mecca tūkstančių žmonių, kurie buvo įkasti pasiutusių šunų.

1895 metais vokiečių mokslininkas Konrad Roentgen'as atrado rentgeno (X) spindulius.

1900 metais Marie ir Pierre Curie surado radiumą.

1910 metais didelis laimėjimas atėjo su salvarzano suradimu, kuris užmuša spirochetą, sifilio sukėlėją. Nuo to laiko ši liga pasidarė nugalima.

Mokslas, medicina, technika niekad nestovėjo vienoj vietoj. Atsirado insulinas, išgelbėjimas nuo diabeto (cukraus ligos). Vėliau pasirodė nauji gydytojų referatai apie piktybinės anemijos gydymą, atsirado nauji terminai, kaip hormonai, alergijos. Chemikai atrado sulfą — vaistus. 1928 metais buvo surastas penicilinas. Jį surado Sir Arthur Fleming'as. Šiais laikais atrodo, kad be penicilino mes ir gyventi negalėtume. Jį vartojame kur reikia ir, kartais, kur nereikia.

Nė karas nesulaikė medicinos progreso. Atsirado nauji vaistai, kaip streptomycinas, chloromycinas, aureomycinas. Patys naujausi tyrimai dabar yra daromi su adrenaline liauka ir liaukute smegenyse (hypophysis), apie ką jau rašiau pirmiau.

Gal būt po 90 metų atrodys neįtikėtina ir juokinga, ką mes taip vertinam šiandien, taip kaip mes stebimės viskuo, kas buvo 90 metų prieš mus. Bet kelias prieš mus yra didelis, platus ir turtingas, žadąs daug naujų galimybių ir duodąs vilčių. Paliūnytas, vėžys, širdies ligos ir kitos ligos turi būti nugalėtos.

MIŠKININKAI LEIS ŽURNALĄ

Lietuvos miškininkai tremtyje pasiryžo leisti miško kultūros žurnalą, vardu "Girios Aidas". "Girios Aidas" bus lyg ir tarsi to kultūros darbo, kurį 1928 metais pradėjo laisvojoje tėvynėje leistos "Mūsų Girios" ir tęsė "Būtinis" Hanau bei "Lietuvos Girios" Freiburge, Vokietijos pokariniais laikais.

"Girios Aidas" turės šiuos skyrius: 1) miškininkystės, 2) medžioklės, 3) žuvininkystės, 4) miško ūkio istorijos bei planavimo, 5) gamtoje bei žmonėse, 6) profesinio gyvenimo.

"Girios Aidas" pasirodys 4 kart per metus. Bus spausdinamas rotatoriumi ir turės trijų lankų talpą. Bus stengiamasi jį iliustruoti.

Redakcinė komisija išrinkta iš trijų asmenų. Techniniai redaktoriai yra K. Šešnuolevičius ir P. Šilas.

Redakcijos adresas: Kaz. Šešnuolevičius, 5604 So. Bishop St., Chicago 36, Ill.

Pirmą numerį numatoma išleisti apie spalio mėn. pabaigą.

SKLEBKITES "DRAUGE"

TANKŲ APSAUGOJE

Jungtinių Amerikos Valstybių pėstininkai žygiuoja Patton tankų apsaugoje Pohang fronte.

TEISĖS PATARIMAI

ADV. CHARLES P. KAL

KLAUSIMAS: Aš stovėjau ant gatvės kampo ir laukiau, kol atsimainys šviesos, kad galėčiau pareiti skersai gatvę. Man bestobint, automobilis važiuodamas staiga sukosi, jo ratas užsuko ant šaligatvio ir pervažiavo man koją. Pradėjau šaukti pagalbos, bet pakol žmonės pribėgo man suteikti pagalbą, tas automobilis jau buvo labai toli nuvažiavęs ir nebuvo jokios galimybės jį pagauti. Ką man reikėtų šitame atsitikime daryti?

ATSAKYMAS: Pagal jūsų paduotus faktus jums jokios teisės ar moralinės pagalbos negalima suteikti, kadangi kaltininkas yra pabėgęs ir veikiausiai jį neregite, kuomet automobilio ratas pervažiavo jūsų koją. Galima sakyti, kad šis įvykis yra labai nepaprastas, bet mūsų greitam gyvenime tokie įvykiai pasitaiko gana tankiai. Jūsų skauda nelaimė duos pavyzdį visiems kitiems būti atsargiems.

KLAUSIMAS: Mano vienas artimas pažįstamas nori pirkti namą. Jis įneša tik mažą dalį pinigų; taupymo ir paskolų ben-

drovė jam yra prižadėjusi duoti "morgičius", bet vienok jam trūksta 2,000 dolerių. Jis prašo mane, kad aš jam paskolinčiau du tūkstančius, o jisai man duos Judgement Note (vekselį). Ar, pagal jūsų manymą, mano pinigai būtų tinkamai apsaugoti?

ATSAKYMAS: Ne. Vekselis yra labai paprastas dokumentas ir nesudaro geros ir tinkamos apsaugos jūsų paskolai. Jeigu norite jam suteikti pagalbą, vieton Judgement Note būtų patariama uždėti antrus "morgičius". Žinoma, antri "morgičiai" nėra 100% apsauga jūsų paskolintiems pinigams, bet vienok yra geriau negu paprastas vekselis (Judgement Note).

KLAUSIMAS: Aš gyvenau nau-

joje kolonijoje ir esu naujas nuomininkas. Gyvenu antrame aukšte pas vieną gerą žmogų. Mano mergaitė yra 6 metų amžiaus ir dažnai žaidžia su kaimynų dviem mergaitėmis beveik to paties amžiaus. Pereitą savaitę mano mergaitė nustūmė nuo laiptų, ir ji nusilaužė rankutę. Pagal mano nuomonę, mano savininkas turėtų padengti medicinos pagalbos išlaidas.

ATSAKYMAS: Šiame atsitikime mano savininkas nėra atsakingas, jeigu vienas vaikas antrą nustūmė ir sužeidė. Savininkas būtų atsakingas, jeigu jo laiptai būtų defektuoti, pav.: (1) nakties laike šviesos nebūtų, (2) kilimas būtų suplyšęs arba liuosas. Jūs galite kreiptis į tos mergaitės tėvus. Jos tėvai yra atsakingi ir turėtų padengti jums padarytus nuostolius.

NAUJA KNYGA APIE LIETUVĄ

Tik ką atspausdinta T. Angeličio, "WHO IS WORSE STALIN OR HITLER?" knyga anglų k. vaizdžiai aprašo Lietuvos okupacijos ir dabartinės kančias. Knyga tinka visiems. Čilės kardimolas perskaitys tą knygą pasakė "Šitą knygą turėtų perskaityti kiekvienas". Kalna 75c.

Užsakymus su pinigais siųskite: —
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.
Užsakytos knygos pasiunčiamos paštu.

SOTUS ALKANAM PADĖK!

Per AID OVERSEAS, Inc.

2244 W. 23rd Pl., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-8711
Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida. REIKALAUKITE PILNO SIUNTINIŲ SĄRAŠO:

Siuntinys Nr. 1 — \$9.90
1 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
3 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 oza.) kenuoto bekono
1 dežutė (400 gr.) margarinio

Siuntinys Nr. 3 — \$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. margarinio
1 sv. kiaulienos mėso

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus \$2.50
B. 20 sv. cukraus \$3.60

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kvietinių miltų \$2.60
B. 20 sv. kvietinių miltų \$3.20

Siuntinys Nr. 10 — \$4.40
1 sv. rūkytų lašinių
1 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarinio
1 sv. degtintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — \$5.95
1 sv. rūkytų lašinių
1 sv. kiaulinių taukų
1 sv. degtintos kavos
1 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19 — \$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarinio
1 sv. margarinio
1 sv. degtintos kavos
4 sv. cukraus
1 gabaliukas tunio mėsos

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. grynių kiaulinių taukų — \$4.60
C. 15 sv. grynių kiaulinių taukų — \$5.75
D. 27 sv. grynių kiaulinių taukų — \$10.50

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. degtintos kavos — \$5.80
B. 5 sv. deg. kavos — 5 akardinėse dežutėse — \$6.10

Siuntinys Nr. 34 — \$5.80
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. degtintos kavos
1 sv. 2 oza. šokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
2 sv. 2 oza. ryžių
2 sv. (be 2 oza.) jautienos mėso

Siuntinys Nr. 42 — \$9.95
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. 2 oza. kiaulinių taukų
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. šokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
1 sv. 2 oza. degtintos kavos

Siuntinys Nr. 63 — \$9.95
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. pieno riebumo sūrio
2 sv. 3 oza. cukraus
2 sv. 3 oza. ryžių
2 sv. (be 3 oza.) kiaulinių taukų
1 sv. kakavos
1 dežutė (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degtintos kavos
4 oza. arbatos
1/4 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 69 — \$6.80
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 dežutė (350 gr.) sviesto
1 dež. (410 gr.) kiaulienos mėso
1 sv. 3 oza. cukraus
1/4 sv. šokolado
2 sv. arbatos
2 sv. degtintos kavos

Siuntinys Nr. 73 — \$4.60
1 dežutė (180 gr.) margarinio
1 sv. degtintos kavos
3 oza. (100 gr.) šokolado
3 oza. (100 gr.) saldainių
1 sv. 3 oza. avižinių dribsnių
1/4 sv. kondensuoto pieno
1 sv. blyši medaus
1 dežutė (250 gr.) kakavos
1 sv. degtintos kavos
1 dežutė sardinų

Siuntinys Nr. 75 — \$6.25
2 sv. (be 2 oza.) rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 oza.) kiaulinių taukų
1 dež. (400 gr.) kondens. pieno
1 dežutė (400 gr.) margarinio
2 sv. ryžių
1 sv. degtintos kavos
1/4 sv. šokolado
1 dežutė (225 gr.) kakavos

Siuntinys Nr. 77 — \$6.80
2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. (be 3 oza.) kiaulinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1 sv. ryžių
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 90 — \$5.00
1 sv. 2 oza. kiaulinių taukų
1 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 3 oza. dešros
1 sv. 2 oza. sūrio
1 sv. 3 oza. degtintos kavos
1 sv. 2 oza. ryžių

Siuntinys Nr. 93 — \$6.95
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degtintos kavos

Siuntinys Nr. 94
A. 5 sv. šokolado — \$4.50
B. 5 sv. blyši medaus — \$4.80
C. 5 sv. kakavos — \$3.40
D. 10 sv. ryžių — \$2.30
E. 10 sv. džiovintų abrikvų — \$3.60
F. 5 sv. margarinio — \$2.50

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!
Dukite išvalyti jūsų "catch basins" ir kanalizacijos vamzdžius, dabar, už žemas kainas. Licensed and bonded. Mes vykstame visur!
National Sewerage & Drainage Co.
6306 So. Racine Ave.
Telefonas: WALbrook 5-3395

For Complete
Speedometer
Repairs
**SPEEDOMETER
SERVICE CO.**
24 Years' Experience.
NICK OVERTON, Manager
8000 SOUTH PARK AVE.
Phone Vincennes 6-0717

ATLIKITE TAI DABAR
CEMENTO MCHINIMO,
DAILYDYSTES DARBUS
Patalymai ir pakėtimai
NAMŲ, KRAUTUVIŲ
DIRBTUVIŲ RASTINIŲ
Mūsų mažų darbų skyrius yra
pasiruošęs Jums patarnauti ir
mūsų kainos yra prielamos
COMMONWEALTH
CONSTRUCTORS ENGINEERS
AND CONTRACTORS
Telefon. Dieną ar Naktį
Merrimac 7-7097

"MARGUTIS"
Vienintelė Lietuvių Radio
Programa Transliuojama
Kasdien Nuo 1932 metų.
WHFC, stotis, bangos 1450 Kil.
KASDIEN 9:30 VAL. VAK.
SEKMADIENIAIS 1 VAL. P. P.
Ketvirt. ekstra progr. 7 iki 8 v.v.
Kasdien perduoda vietas ir pasaulines žinias ir pranešimus parengimų ir biiznio firmų ir mirties pranešimus.
6755 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, ILLINOIS
Tel. GROvehill 6-2242

IR DAZAI
FRANK SIMPACH HDWE.
6039 W. Cermak Road
OLYMPIC 2-5318

REMKITE "DRAUGĄ".

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu
Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Ave., Brighton Park, Chicago 32, Illinois
JUSTIN MACKIEWICH, PREZIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141
NARYS FEDERAL SAVINGS and LOAN INS. CORP.

FRED'S PLACE

"Zur Alten Heimat," patiekia skaniausią maistą ir gėrimus per 20 metų. Pragrąsėję dėl savo "steak'u". Specializuojamės vokiečių stiliaus valgiuose. Pakankamai vietos pastatyti automobilius. Mūsų paviljone užtenka vietos 500 žmonių ir nuomojamas šokiama, vestuvėms, piknikams ir bankietams.

FRED RECHBERGER, sav.
Randasi ant Rte. 12, tris mylias į vakarus ant River Rd.,
TEL. MT. PROSPECT 1560

OLDS, '39 2-DR \$175
A true bargain.
Priced for a holiday buyer
YATES MOTOR CO.
AUTH. DODGE-PLYMOUTH DLR.
8639 So. Chicago Ave.
REgent 4-7320
Open Even. 'Til 9. All Day Sunday

**WANT A
JEEP?**
SEE
Blue Island Willys
12541 S. WESTERN
Phone B. I. 3272

NUO UZSISENĖJUSIŲ

Skaudančių Žaizdų

IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte ypatiesiems palengvinusius žaizdų LEGULO Ointment. Jų gydymo metu ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip pat nuo skaudžių nudegimų. Jos taip pat pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplūšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskibusios odos. Jos yra geros visų įvairių odos ligų LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. LEGULO Ointment yra paruošamas po 75c. \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskaitę money orderį —

LEGULO, Department D
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

AR JAU KRAUSTOSI VATIKANAS?

ZENONAS IVINSKIS

Kokios nuotaikos Amžinajame Mieste? Kaip čia Kvirinale ir Vatikanė atsiliepia pasaulio aktualijai įvykiai? Žinoma, šiuo metu vis dar dideli karščiai, atostogų laikas. Ir parlamento atstovai, išskaulinę po 200.000 lirų (apie 350 dol.), išvažinėjo pailseti į kaimus ir į kalnus. Tad dabar toks laikas, kad politiniai reikalai atsikę.

Karo Ministerio Žodis

Pacciardi, kuris šiandien yra karo ministeris ir didelis komunistų priešas, nes juos gerai pažįsta iš tų laikų, kai jis Ispanijos pilietiniame kare buvo vadovas italų karių divizijos, kariavusios prieš Franco, alpinistų kariuovę manevruose pasakė reikšmingą kalbą. Ir joje jis pareiškė savo karščiui: "Pasakykite savo žmonoms ir motinoms, kad italų valdžia yra iškilmingai įsipareigojusi niekuomet joms nesiųsti už tų vėnynės ribų į agresyvius karus. Pasakykite joms, kad sutartys su galingais alijantais yra tik gynybui. Jeigu jus apmokėm kauliukais, jeigu savą ginkluotą pajėgą norim apginti, atitinka mom karo priemonė, tai daroma tik valstybei apginti, t. y. apginti mūsų namus, mūsų moteris ir sūnus nuo užsienio puolimų grasinimų. Tik tada, kai būsim stiprūs, būsim pagerbti ir atitaisim karo šmėklą. Ir kas nenori prileisti, kad mūsų pareigų yra gintis, kas paraiškia, kad nekovo, nors ir būtime užpulti, tas nėra nei karys, nei pilietis, nei italis".

Lengva suprasti, kad toji ministerio Pacciardi kalba turėjo labai gyvą atgarsį italų spaudoje. Smarkiai reaguavo komunistai, ant sienų pasirodė plakatai. Italijoje šiandien yra aktualus klausimas — sudaryti tautinį frontą prieš komunistus. Visos valdžios partijos sutinka į jį, tokį antikomunistinį frontą, tik socialistai sau nori pasilikti laisvę dėl pačios kovos metodų.

Korėjos Karo Atgarsiai Italijoje

Lengva suprasti, kad šitokioje vidaus atmosferoje Korėjos įvykiai stipriai dilgina visų italų nervus. Su karo pirmą dieną prasidėjo tikras sieninių "plakatu karas" tarp komunistų ir krikščionių demokratų. Komunistų dienraštis "Unita" labai aktyviai pirmąją karo savaitę buvo įrodinėjęs, kad karą Korėjoje pradėjo amerikiečiai, kad jie užpuolė nieko nedėtus šiauriečius ir t. t. Žodžiu, melui nebuvo ribų.

Antikomunistinis frontas parodė įdomios iniciatyvos. Tuoj ant miesto mūrų visur pasirodė pūkūs ir prasmingi plakatai, kuriuose buvo daug sąmojaus. Pirmasis plakatas buvo prieš vadinamus "taikos šalininkus", kuriais italų komunistai nuolat dedasi: vienoje pusėje Vakarų Europai rodomas taikos karvelis, o čia pat po pradėktą sieną matosi kulkosvaidžių vamzdžiai su sovietiskais ženklais... Vėl kitame plakate — vienoje pusėje taikos alyvų šakos, o kitoje pusėje daug automatinų komunistinių ginklų. Dar kitame ant skeleto baugios rankos raudonoji vėliava ir t. t.

Šių gyvenimas čia, galima sakyti, eina normaliai. Nors Italijos vyriausybė ruošiasi užkirsti kelią, bet yra pakilusios produktų kainos. Juodoje rinkoje pakilo dolerio kursas (1 dol. dabar 650—660 lirų). Turintieji atliekamą pinigų užsuka į brangenybių krautuvę ir t. t. Bet tai dar silpnai kokio nors nervimosi ženklai. Kiekvienas žino, kad visuotinio karo atveju Italijoje būtų labai "karšta", kiekvienas jaučia, kad karo debesis danguje jau apsiniaukę, bet, atrodo, didžioji dauguma dar netiki, kad jie prapliups karo lietumi...

Vatikano Nuotaika Ir Akcija

Vatikanė ramiai nuotaiką praeiviui sukelia ir šveicarų gvardijos karys, kuris taip pat ir šiandien, kaip jis vaikščiojo su savo halebarda prie bronzinių Vatikano durų prieš šimtą — du — tris šimtus metų, sau ramiai tebežingsniuoja ir dabar. Ir toliau normaliai vyksta maldininkų procesija iš viso pasaulio užkampių, išskyrus, žinoma, kraštus už geležinės uždangos. Tūkstančių tūkstančiai piligrimų, kurie praeina pro tas bronzines Vatikano duris, sau, be abejo, dažnai pasistato klausimą, o kaip ten tuose mūruose? Kokios ten nuotaiikos? Į tai, rodos, tikrai galima atsakyti — normalios. Tik visi įvykiai sekami su dideliu susirūpinimu. Korėjos karui prasidėjus, Popiežius tuoj pasakė specialias maldas už teisingą taiką. O jo enciklikoje "Summi morioris" ("Bėgaliu liūdesiu") buvo pasmerkti rytų metodai, kurie atnešami ir Italijon. Vatikanas savo dekretu taip pat griežtai pasmerkė komunistines organizacijas, kurios, ypač italų komunistų valdomose srityse ir valstybėse, visokiais būdais stengiasi nukrikščioninti italų jaunimą.

Slaptieji Archyvai

Ramu Vatikanė, ramu ir jo įstaigose. Spaudoje buvo žinių, kad jau dalis Vatikano slaptųjų archyvo esanti pervežta į Ameriką. Šia proga norime patikslinti, jog nei vieno lapo iš jokio Vatikano valdomo archyvo ir iš jokio jo fondo dar niekas nėra pajudinęs. Priešingai, Vatikano archyvas plečiamas kaip Centrinis Romos Kurijos archyvas. Neseniai trečiais jo aukštus pritaikintas archyvo byloms, nes ten pateks nauji bažnytiniai archyvai iš įvairių Italijos vietų. Ir taip kasdien tas archyvas didėja, nuolat auga.

Ką reikėtų iškraustyti nors dalį Vatikano archyvo, į tai gali duoti atsakymą slaptųjų archyvo prieškambarėje lotyniškas įrašas: Pijus XI Vatikano archyvu 1933 m. užleido buvusius Vatikano galerijos paveikslų patalpas, ir ten dviem aukštais pristatyta 13 kilometrų ilgumo geležinių lentynų. O jose yra sukranti fondai namų įvairių nunciatūrų, kongregacijų ir t. t., kurių laikurde siekia po kelis tūkstančius. Štai vad. Suplikų (prašymų) fondas (nuo 1342 m. iki Leono V, 1899 m.) siekia 7,365 didelių tomų, štai vyskupų ir vienuolių kongregacijų fondas — 9,000 tomų, štai S. Rota Romana (Bažnyt. Teismo) bylos (1647—1880 metų) 8,000 tomų ir t. t. Net patys brangiausi pergamentiniai su auksiniais antspaudais, lygiai

"DRAUGAS" SKELBIA POEZIJOS KONKURSA

1. Dienraštis "Draugas" skelbia eilėraščių konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamams eilėraščiams įteikti — 1950 m. lapkričio 1 d.
2. Už du geriausius eilėraščius skiriamos pirmios: I — 50 dolerių ir II — 30 dolerių. Premijas parūpins "Draugo" Bendradarbių Klubas.
3. Premijuotiniams eilėraščiams nustatyti teisėjus paskirs: du Rašytojų Draugija, du Lietuvių Kultūros Institutas ir vieną "Draugas".
4. Tema paliekama pasirinkti pačiam rašytojui. Pagelaujama, kad eilėraštis būtų parašytas mašinėle ir neilgesnis kaip du ar trys puslapiai.
5. Autorius gali siųsti vieną, du arba tris eilėraščius, pasirašytus tuo pačiu slapyvardžiu. Premija tegalės būti skiriama tik viena tam pačiam autoriui.
6. Kūrinys siųsti adresu: Poezijos Konkurso Komisijai, "Draugas", 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.
7. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždame voke pažymėti savo tikrąjį pavardę ir adresą, taipgi įrašant siunčiamų eilėraščių pavadinimus ir pasirinktą slapyvardį.
8. Siųsdami savo eilėraščius konkurso komisijai, rašytojai tuo pačiu sutinka, kad jų kūriniai, premiją laimėję ar nelaimėję, gali būti išspausdinti "Drauge".

LEKTUVO KATASTROFA

Lėktuvas Douglas DC3 nukrito, kai pakilo Utica, N. Y. Lėktuvo nelaimėje 13 asmenų žuvo ir 10 liko sužeisti. Lėktuvas nukritęs užsidėgė.

DAINININKAS STANKUNAS — PEDAGOGAS

Prof. VYTAUTAS BACEVIČIUS

Edukacija

Francis Stanko (Stankūnas) priklauso tai grupei menininkų, kurie sugeba žengti pirmyn ir tobulėti savo atkaklaus ir racijonalaus darbo dėka.

Šis amžinai studijuojantis dainininkas, žmogus yra šiandien veratas daugiau, ne kaip bent kada

ankščiau. platesnės visuomenės dėmesio. Dar tik prieš du metus F. Stankūno buvo laikomas basu, pasižymėjusiu stipriu ir solidišku balsu aukštam registre, tačiau buvo kritikuojamas dėl jo neaiškių žemųjų gaidų, ypač vartojamą švelniąją dinamiką. Tas bent kiek pakenkė jo karjerai, bet savikritikos ir kelių gerų artistų patarimų dėka, Stankūno nuodugniai išanalizavęs dainavimo techniką, atrado savo dainavimo silpnasias puses ir todėl šiandien man malonu iškelti mūsų Stankūną, kaip naują ir vis dar progresuojantį dainininką.

Jis gimęs 1895 metais Lietuvoje, Budriečių kaime, Šakių apskrityje, Lukšių valsčiuje. Jaunas išvykęs į Ameriką pradėjo mokintis dainavimo ir muzikos Bostone 1917 metais pas Mikę Petrauską.

Vėliau tęsė studijas pas prancūzų dainininką prof. De Gachies Bostone. Po to persikėlė į New Yorką studijuoti pas pedagogą Pescia, kurios tęsėsi 1½ metų. Tuo nesitenkindamas Stankūno toliau mokinosi dainavimo ir muzikos porą metų. New York College of Music su vokiečių "coache" riu".

Teoretiskų muzikos mokslų bei piano jis mokinosi pas Mascon'ą, jo studijoje Brooklyne. Dar vėliau studijavo dvejus metus New York'e pas garsų višam pasaly tenorą — Franco De Gregorio.

Tuo studijos nesibaigė. Jis vis dar ilgus metus tobulino balsą su įvairiais pedagogais ir "coache" riais", kurių vienas paskutiniųjų buvo pasižymėjęs operos dirigentas ir pianistas William Spada.

Koncertinė Karjera Pirmieji žingsniai — tai Stankūno koncertai Amerikoje, lietuvių kolonijose.

Po pavykusių koncertų buvo pakviestas vieniems metams dalyvauti su grupe vodevilų teatrose.

Nuo 1928 metų jis važinėjo apie keturis metus su Roig'o teatraline grupe po rytines valstybes.

Radio koncertuose, lietuvių programose pasirodė New York'e kaip solistas ir grupėje (oktete) šeši mėnesiai laikotarpį.

Čia vėl Stankūnas daugiau pasireiškia kaip koncertantas ir vėl lavina savo balsą.

1937 metais jis lankėsi Lietuvoje, kur dainavo Kauno Valstybės Radijofoone per tris mėnesius kas antrą savaitę. Lietuvoje Stankūno globėjū buvo dainininkas Jonas Bira.

Lietuvoje buvusių septynių mėnesių Stankūną ištiko skaudūs smūgiai, nes tuo metu mirė jo mylima motutė.

Operinė Veikla Grįžęs į Ameriką Francis ruošė operų repertuarą. Jo pirmas pasirodymas Donizetti operoje Lucia New York'e Grand Opera Company buvo labai žadantis

ateičiai.

Taigi Stankūnas po tam jau dainuoja dešimt kartų su New England Opera Co. dvi operas: minėta "Lucia" Donizetti ir "Trovatore" Verdi. Mozarto operą Don Giovanni Stankūnas dainavo su "Mozartian" grupe, William Spada vadovybėje New York'e, Newark, N. J. ir kitur, o prieš penkeris metus Traviatą su Newark Civic Opera Co. ir operos (Nukelta į 6 psl.)

APŽIURĖKITE NAUJĄ ACOUSTICON TIKTĄ \$69.50. DR. A. G. FRISKE Girdėjimo ir klausos specialistas. ACOUSTICON INTERNATIONAL OF HAMMOND 5305 Hohman Ave. Russell 8167 arba Harvey 1108

Coles Lakeview Kurortas (Resort). Rejus jaunavedžiams (honeymooners) ir ankstyviems vasarotojams. Modernūs kambariai ir trobelės ant pat ežero kranto. 50 mylių nuo Čikagos, prie Channah Lake; autobusas priveža iki durų. Prieinamos nuomos. Užsakymai tikrai telefonu — Antioch 34

Išsėdamei ir sveikdami praleiskite puikias atostogas Indiana's Great Spa Mažinami Arthritis, Neuritis, Sciatica, reumatizmo ir dauguma chroniškų skausmų. Aukštas etnis lygis. Pasaulinio garso dumblo vonios. Labai geras maistas.

MUD L V I A Springs Hotel J. G. Ritter, Vėdėjas KRAMER, INDIANA Telefonas Williamsport 52

HAVE YOUR DECORATING DONE NOW! Interior & Exterior Work done by expert at reasonable prices. Call today for free estimate A. LINDELOM SUNNYSIDE 4-9067

PAINTING AND DECORATING Homes-Offices and Stores Interior and Exterior GOOD MATERIALS REASONABLE PRICES MICHAEL DINEEN Phone Wabrock 5-5205

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ, LAIKRODŽIŲ, BRANGIŲ SIENINIŲ, SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ, RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ, RKT. PRŪKIŲ. Laidrodiškai Patiesomi Specialisto.

John A. Kass Duodama 1 metų (Kazakauskas) Garantija. 4102 Archer Avenue (prie Mozart Street) Tel. LAfayette 3-8617 Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

TAUPLYKITE PAS MUS DEL ATEITIES!

PASIDĖKITE SAVO TAUPOMUS PINIGUS I CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION KUR — kiekvieno taupomui indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government. KUR — pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo. KUR — visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams. KUR — patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ \$5,000,000.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 6234 SO WESTERN AVE. Td. — GROvehill 6-7575 J. PAKEL, President

KRAUK TURTA, kurio nei kandys, nei rūdys negadina!

SV. METAMS ATMINTI! STATOME KOPLYČIA PUTNAM, CONN.

MARIJOS N. P. SESERŲ VIENUOLYNĖ

GERASIRDIS LIETUVI, PRISIDĖK!

Padidinsi Marijos Garbę, Atliksi gražų, galestingą darbą,

KIEKVIENAS AUKOTOJAS

BUS ATMINTAS:

MISIOS IR NOVENOS bus laikomos už visus aukotojus gyvus ir mirusius.

G A U S :

MARIJOS N. P. PAVEIKSLĄ su įrašyta pavarde, kas nors kiek koplyčios statybai aukos

PAZYMEJIMUS:

STATYBOS REMĖJO, kas aukos \$25.00 STATYTOJO, kas aukos \$50.00

DIPLOMUS:

GARBĖ STATYTOJO, kas aukos \$100.00 FUNDATORIAUS, kas aukos \$500.00 GARBĖS FUNDATORIAUS, kas aukos \$1,000.00

GARBĖS LENTOJ bus iškalti FUNDATORIŲ vardai

AUKSO KNYGOJ bus įrašyti visų aukotojų vardai, o FUNDATORIAMS skirta joje po atskirą lapą su fotografija ir gyvenimo aprašymu.

SIŪSK AUKAS ŠIUO ADRESU:

IMMACULATE CONCEPTION CONVENT BUILDING FUND, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Siunčiu koplyčiai statyti auką \$..... Vardas, Pavardė Adresas (Įrašęs savo adresą, atkarpą su auka pasiųsk Vienuolynui)

UŽSISAKYKITE SAVO PATOGUMUI COMBINATION SCREEN ir STORM LANGUS

Padaryti iš Metalu — Vartojami Vasarą ir Žiemą. Galima vartoti senuose arba naujuose namuose. MES TAIPPAT TURIME "COMBINATION" DURIS

HEALTH MOR INC.

203 NORTH WABASH AVE. ANDOVER 3-6500

JOKIŲ TRUKUMŲ NERA TOWN OF LAKE FURNITURE & APPLIANCE KRAUTUVĖJ TUOJAU PRISTATOME

SALDYTUVAI: GENERAL ELECTRIC WESTINGHOUSE PHILCO SERVEL INTERNATIONAL NORGE SKALB. MASINOS PLYTOS. (RANGES) TELEVIZIJOS APARATAI: R. C. A. ZENITH ADMIRAL ir daug kitų GRYNAIS ARBA IŠSIMOKĖJIMUI

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800-02 West 47th ir Wood St., Kampas Telefonas: — LAfayette 3-7711-2

ŠV. KRYŽIAUS PARAPIJOS RUDENINIS PIKNIKAS

Ivyks sekmadienį, rugsėjo (September) 10 d., 1950 m.

Rezervuokit rugs. 10d. mūsų piknikui. Pamatysite daug įdomybių, gausite dovanų, skaniai pavalgysite ir troškuli nuraminsite. Taip, malonus laiko praleidimas laukia visų atsilankusiųjų svečių!

Vytauto Darže, 115th Street ir South Pulaski Road

Visi esate nuširdžiai kviečiami dalyvauti šiame Švento Kryžiaus parapijos piknike — ir atsiveškite savo draugus bei pažįstamus.

Klebonas Kun. A. Linkus ir Komitetas.

Vokiečių Komunistė Sibiro Ištrėmimo

Atsiminimai Komunistės, Kurią Susibičiuliavęs Su Hitleriu Stalinas Atidavė Naciams

DR. J. PRUNSKIS

Maskvos Arešte

Atsidedęs perskaičiau atsiminimus vokiečių komunistės Margaritos Buber-Neumann. Atsiminimų knyga pavadinta "Ištrėmė į Sibirą", parašyta vokiškai, bet išversta ir į prancūzų kalbą, nes jos pergyvenimai sukėlė pasaulio susidomėjimą ("Deportee en Siberie", Paris, pusl. 254).

Su savo vyru, taip pat vadovaujančiu vokiečių komunistui, ji nuo Hitlerio persekiojimų patraukė į Rusiją. Jie buvo priimti dirbti kominternio centre, bet Stalinas valymų laikotarpy įtarė ir juos. Likvidavęs tiek revoliucijos kūrėjų, suareštavo komunistą Neumanną, o vėliau ir jo žmoną.

Butyrų Kalėjime

Ją uždarė Butyrų kalėjime. Pateko į kambarį, kuri buvo skirta 25 žmonėms ir kur jau buvo susodinta šimtas dešimt. Atsigulti ant nugaros — tenai buvo neįmanoma, ir jos turėjo šonais spausčius, kaip sardinės dėžutėje.

Ją purtė šurpas, kai ji matė naktimis iš tardymų grįžtančias iškankintas moteris.

Vienu metu kalėjime ji sutiko pažįstamą vokiečių Gertrudą Tiefenau. Ji neturėjo nei palto, nei antklodės. Naktį kaip šunelis susirangy-

davė ant kalėjimo grindų, o šaltyje negalėdavo pasinaudoti nei tuo trumpu pasi-vaikščiojimu, kuris buvo leidžiamas kalinėms.

Į Karagandą

Praslinkus kiek laiko ji išgirdo sprendimą: — Margarita Buber-Neumann nuteista penkeriems metams į darbų stovyklą kaip socialiniai pavojingas elementas.

Sprendimą išgirdusios kalinės kas dieną prašė popiežiaus apeliacijai; vis joms žadėjo duoti rytoj... Jas suvarė į traukinį ir išgabeno į Karagandą. Pakeičius jos neturėjo kito indo vandeniu atsigerti kaip tik mažą konservų dėžutę, iš kurios gėrė šešios moterys. Jos gaudavo kiek daugiau kaip svarą duonos, džiovintų žuvies ir arbatos.

Išsikalbėjusi su kitomis kalinėmis ji išgirdo daug šurpių dalykų. Pavyzdžiui, viena pasakojo, kaip tardytojas ją laikė dvi paras be miego ir, neišgaudamas norimo prisipažinimo, savo rankomis pagriebęs už gerkles ją smaugė, kol ši neteko sąmonės.

Sibire

Atgabėnę į Sibirą uždarė jas kalėjime, kur buvo tiek daug žiurkių, kad jos bėgiodavo per gulinčių kalinų kūnus ir nakčia suėsdavo jų duoną.

Karagandoj buvo žiema. Jų būstinėj buvo taip bloga krosnis, kad troškino ir vidų rūkstantieji dūmai. Čia ji atrado rusų, kurie buvo pasmerkti 25 metams kalėjimo už tai, kad kilusi epidemija išnaikino jų globojamus gyvulius.

Tą vokiečių komunistę Margaritą Neumann kilnojo iš vienos arešto vietos į kitą. Vienam kalėjime nebuvo vietos kur sustoti, tai jos prisiglaudė drėgnojeirtyje. Kartais jas vertė krauti anglis iš vagono.

Dantų Netaisė, O Rovė

Ji pastebėjo, kad daugelis kalinų nebeturėjo dantų, nes Karagandoje skaudančių dantų netaisė, o rovė. Už darbą jai mokėjo... šešis rublius mėnesiui, o duonos pora svarų kaštavo rublį. Skurdų maistą ji gaudavo pačioje darbo stovykloje.

Nuolat kankino blakės. Visas kūnas degdavo nuo jų nakčia.

Sargybiniai su plikais durtuvais jas varydavo darbams į stepes.

Vyras Iš Lietuvos

Vienoje darbo stovykloje ji sutiko lietuvį, kurs jau devyni mėnesiai buvo Karagandos ištrėmimo. Jisai — buvęs komunistas. Už komunistinį veikimą išsėdėjęs septynerius metus Lietuvos kalėjime. Kai jisai susirgo džiova, Lietuvos vyriausybė jį pasiuntė į sanatoriją. Jam pavyko pabėgti ir pasiekti Rusiją. Iš pradžių jį nuvežė į Jaltos sanatoriją, bet vėliau — įtarė esant šnipu ir ištrėmė į Sibirą. Jisai tai vokiečiai padainuodavo lietuviškų dainų.

Naktis Stepėse Ant Plikos Žemės

Nekartą tai tremtinei vokiečiai stepėse teko miegoti ant plikos žemės. Ji matė kalines, teturincias 30 metų, kurios jau nebeturėjo nė vieno danties, kurių drabužiai buvo taip sukirę, kad švietė nelopytos skylės.

Nebuvo kalinėms jokios šventės nei sekmadienio — dirbo kasdien. Jos jautėsi tikromis vergėmis. Patyrė, kad daugelis iš jų tik todėl buvo į ištrėmimą išvežtos, kad bolševikai norėjo kolonizuoti Sibirą.

Vienu metu Margaritą nuvarė dirbti į plytinę; ji čia buvo verčiama dirbti su iki kraujo pratrintomis rankomis. Su žmonėmis bolševikai nesiskaito. Margarita patyrė, kad 1937 m. Karagandos vienoje stovykloje bolševikai likvidavo kelis šimtus "nepataisomo elemento".

Buvo laikų, kad vaitodavo tuos vokiečius turėjo nešti sunkius maišus. Kartą ji išgirdo kalinų pranešimą: — Šiandien du iš mūsų tarpo išlaisvino: vieną amnestavo, kitas mirė.

Išduoda Naciams

Tačiau Stalinas sugalvojo ką gudresnio, kaip numarinti tuos vokiečius komunistus Karagandoje: jisai nusprendė tam tikromis sąlygomis išduoti savo naujam bičiuliui Hitleriui.

Į tą naciams išduodamų būrį pakliuvo ne tik Margarita, bet ir daugiau vokiečių komunistų. Pavyzdžiui, Zensl Muehsam, kurio vyras 1934 m. žuvo nacių koncentracijos stovykloje; jis pasitraukė į Rusiją, kad galėtų aprašyti visas vyro kančias, bet jį bolševikai suareštavo už kritikos žodį prieš Stalino santvarkos iškrypimus.

Stalino Dovana Hitleriui Ir taip 28 buvusius vokiečių komunistus vyrus ir dvi buvusias komunistes moteris Stalinas 1940 m. vasario mėnesyje atidavė Hitleriui.

Juos uždarė Liublino kalėjime, kur turėjo gerokai pabadauti. Margarita atrado, kad net nacių kalėjimas nebuvo taip kietas, kaip bolševikų: čia dar galėjo kaliniai gauti siuntinius, pini-gus, laiškus, net giminės kada galėjo aplankyti.

Sąjungininkų pergale išlaisvino Margaritą Neumann iš nacių nagų, į kuriuos buvo ją įdavęs Stalino režimas. Dabar ji pasidarė nenumaldomas Stalino bolševikų priešas ir Kravčenkos byloje Paryžiuje liudijo prieš komunistus.

LIETUVISKA LĖLĖ

Iš tremtinių rankdarbių parodos, kurią Highland Park, Ill. viešame knygyne suorganizavo Adelė Ambrozaitė.

Kenčia Tremtiniai Čekai

Netoli Nuernbergo miesto Vokietijoje gyvena apie 200 čekų, kurie perversi į vokiečių ūkį. Neseniai Bavarijoje valdžia išleido patvarkymą, kuriuo einant mirti čekai perkeliama gyven-ti į naują vietovę, esančią tik 7 km nuo sovietų sienos. 130 stovyklos gyventojų atsisakė į tą vietovę vykti, gi 70, neradami kitos išeities, ten nuvyko. Nelaimingieji čekai skundėsi, tačiau nieko nelaimėjo. Pažymėtina, kad amerikiečių valdžios komisarai Bavarijai šiam vokiečių sumanytam čekų perkėlimui pritarė. IRO vadovybė taip pat atsisakė karnors padėti, girdi "nemūsų reikalas".

Aukštoji Matematika

Kaip Maskvos radijas praneša, iki šiol Trijeste srityje 500,000 gyventojų jau pasirašė sovietų inspiruojamą "Stockholmo taikos peticiją".

Kaip žinome, Trijeste tarsi 300,000 gyventojų, į kurių tarpą reikia įskaityti vaikus ir kūdikius.

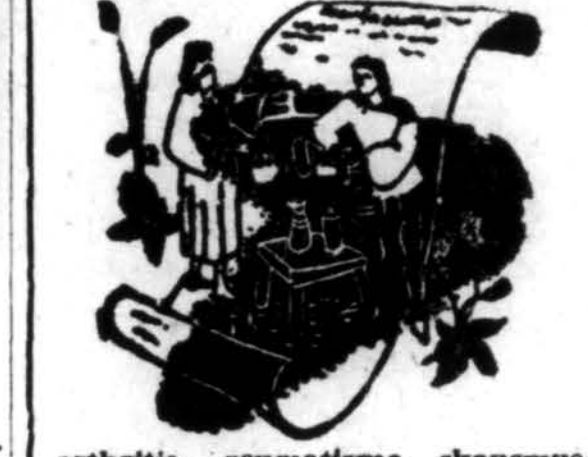
Svečiavosi Pas Staliną

O ji buvo stipri komunistė, jau 1921 m. prisidėjusi prie komunistinio jaunimo, o į partiją įstojo 1926 m. Jau 1931 m. ji lankėsi Maskvoje. Jos vyras Neumannas, vienas iš vokiečių komunistų vadų, nelabai pritarė Maskvos linijai sėbrauti su kylančiu nacionalizmu (prieš socialdemokratų), tai jis buvo atšauktas į Rusiją, ten buvo abudu su žmona asmeniškai Stalino svečiai. Stalinas nebenorėjo jų laikyti Vokietijoje, priskyrė prie ispanų. Sveicarų policija buvo juos suareštavusi, bet neišdavė hitlerininkams, tada jie pasitraukė į Maskvą. Čia ramiai gyveno iki 1936 metų valymų, kada suareštavo Neumanną, o paskiau ir jo žmoną Margaritą, kuri ir aprašė aukščiausiu suminėtuosius pergyvenimus Sibire ir kaip bolševikai ją ir 29 kitus vokiečių komunistus išdavė naciams.

— Arbūzų transportas iš "brolisų respublikų" vėl pasiekęs okupuotąją Lietuvą. Kaip žinia, 1940-41 m. arbūzai buvo vienintelė prekė, kurią okupantai atgabeno iš Rusijos į Lietuvą mainais už išplėstus iš mūsų maisto produktus ir pramoninių gaminių prekes.

REMKITE "DRAUGĄ".

Baikite Savo Kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėjęs žolius, duogelis ju yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — skėmingai vartojama nuo reumatizmo, artrito bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17 — (\$1.00) — GARSIOJI Skolio Arbatą — veiklia greitus rezultatus skolio ligose. Pulkiai lumbago vidurius, juos sušumuoja.

STANIS Analgesis SALVE — (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.

Atleikite arba atsiskaitykite "money order". Gaunama geriausio apmokos ir Vieholdt krautuvių.

Z. G. STANIS COMPANY

2822 ARCHER AVE.

CHICAGO 8, ILL.

Dept. D.

PASISKUBINKIT ĮSIGYTI

"Sėduvos" išleistą knygėlę

Kas Kiekvienam Zinotina,

kur telpa daug informacijų

būtent: 1) Kam ir kada mokama nedarbo pašalpa

2) Privalomos tremtiniam registracijos taisyklės, 3)

Lietuvių apdraudos organizacijos, 4) Darbo tarpin-

kavimo įstaigos ir 5) Įvairių organizacijų ir įstaigų adre-

sai. Kaina 30 centų.

Užsakymus su pinigais

siųsti: "DRAUGAS", 2334

So. Oakley Ave., Chicago 8

Illinois.

FLORA - DALE

MEARS, MICHIGAN

35 mylios į šiaurę nuo Muskegon, American Plan, ir žmona gauna atostogas. \$45-\$52 į savaitę kiekvienam asmeniui įskaitant gerą valgį KAINOS SUMAŽINTOS PO LABOR DAY ŠVENTES. Specialios kainos vaikams. Privatus papildymas prie Silver Lake. Įvairios pramonės. Privatis namukai ar kambariai.

HOME OF THE

"DUNE SCOOTER"

TA

BUICKĄ

ŠIANDIEN

GALITE

GAUTI

PAS

Milda Buick Sales

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys

907 WEST 35th STREET

TEL. — Lafayette 3-2022

BRIGHT • SEASONED • CLEAR

USED LUMBER

DIMENSION LUMBER — SIDING — SHEATING FLOORING — INSULATION — STORM WINDOWS and STORM DOORS — PLASTER BOARD — SAND STONE and CEMENT

NO MONEY DOWN ALSO COMPLETE LINE OF NEW LUMBER, BUILDING MATERIAL, PAINTS, ETC.

3 Years to Pay!

SOUTHWESTERN LUMBER CO.

7437 So. Western Avenue

GRovehill 6-5656

Leidyklos "PATRIA" leidiniai:

Grožinė literatūra	
Jurgis Jankus, Naktis ant morų	\$2.50
L. R. Tremtyje Metrašties Tremties metai	3.00
Petrė Orintaitė, Marti iš miesto	0.75
Vincas Romonas, Kryžiai	2.00
Stasys Santvaras, Laivai palaužtom burėm	1.25
Antanas Škėma, Nuodeguliai ir kibirkštys	1.50
Stepas Zobarskas, Savame krašte	2.25
Kazys Bradūnas, Vilniaus varpai	1.00
Ivairūs leidiniai	
Dr. J. Baly, Tautos skaitymai I-II dalis	\$3.00
Vik. Kamantauskas, Ispanų kalbos vadovėlis	0.50
Vik. Kamantauskas, Prancūzų kalbos vadovėlis	0.50
L. Dambriūnas, Lietuvių kalbos sintaksė	1.26
Stepas Zobarskas, Brolių ieškotoja	0.50
Viktoras Gailius, Vokiškai-lietuviškas žodynas	3.00
Vladas Jakubėnas, Pasaka (Piano solo gaidos)	0.75
Dr. M. Gimbutienė, Mūsų protėvių pažiūros į mirtį ir sielą	0.25
Dr. Prana Skardžiū, Lietuvių kalba, jos susidarymas ir raida	0.25
Arch. Sk. Šlapelis, Lietuvos žemėlapis	0.50
Pranas Naujokaitis, Lietuvos literatūros istorija	2.00
Jaunimo literatūra	
Stasys Laucius, Po pilkais debesėliais	0.50
J. ir A. Mekai, Knyga apie karalius ir žmones	0.40
Vytė Nemunėlis, Tėvų nameliai	0.50
Vytė Nemunėlis, Mažoji abėcėlė	1.10
Stepas Zobarskas, Ganyklų vaikai	0.80
Vytautas Tamulaitis, Sugrįžimas	1.10
Stepas Zobarskas, Aušrelė, I dalis	1.50
Stepas Zobarskas, Riestašio sūnus	0.70
Stepas Zobarskas, Per šaltį ir vėją	0.40
Balė Voveraitė, Kiško lūpa	0.30
Knygos svetimom kalbom	
Prof. Dr. V. Jungfer, Litauischer Liederschrein	0.70
Maurice Scherer, Petras Kiaulėnas	2.00
Stepas Zobarskas, Das Lied der Sennen	1.50

Pilnais siųskite kartu su užsakymu. Užsakytos knygos pasiunčiamos paštu.

Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"

2334 South Oakley Avenue Chicago 8, Illinois

Ryžtas ir pasiaukojimas lydėjo lietuvių, kuriančius Nepriklausomos Tėvynės atstatymą 1918 ir vėlesniais metais.

Skaityk 120 puslapių, gausiai iliustruotą knygą.

LIETUVOS GIRIŲ MILŽINAI

kuri už 1 dolerį supažindys su kovos keliais už Lietuvos miškus.

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS", 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Užsakytos knygos pasiunčiamos paštu

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

OUR LADY ACADEMY

Manteno, Illinois Manteno 2351

HIGH SCHOOL FOR GIRLS

CO-EDUCATION GRADE SCHOOLS

RESIDENT AND DAY STUDENTS

High School Department Recognized by State Board of Education and Accredited to the University of Illinois

Home Atmosphere — Advantages in Music and Dramatics

CONDUCTED BY

SERVANTS OF THE HOLY HEART OF MARY

STAL, KAS TIKRASIS PASAULIO PADEGEJAS!

Dvi Lietuvių Bangos Dėdės Samo Žemėje

DR. VL. VILIAMAS

Lietuviai emigrantai, atvykę į Jungtines Amerikos Valstybes prieš I-jį pasaulinį karą ir II-jo pasaulinio karo audrų atbėgėlių lietuviai tremtiniai sudaro dvi skirtingas lietuvių bangas. Vienur tos dvi bangos greit vienį kituose atpažįsta savo brolius lietuvius, ir tarp jų užsimezga graži sutartinė; kitur vieni kitų iš karto nesupranta, vieni kitiems atrodo keisti, kartais net priekaištaujama, pasiūniruojama. Pastarasis atvejis, žinoma, apgailėtinas, tačiau iš dalies ir suprantamas. Tas tik parodo, kad vieni kitus mažai pažino, kad laikotarpis, kuris skiria šias dvi lietuvių bangas, gyvenimas Amerikoje ir Lietuvoje riedėjo gana skirtingais vėksniais. Dabar, kai keliai susitiko, pasidarė bendri, kyla neaiškumų, kodėl brolių lietuvių galvosose, gyvenimo būde pasitaiko visa eilė skirtumų. Jūs sukūrė gyvenimą ir dėl jų nereikia tik vieniems, tiek kitiems priekaištauti, bet juos suprasti ir psichologiškai vertinti vieni ir kitų nusiteikimas.

Pirmoji Banga
Pirmoji emigrantų banga yra daugumoje išvykusi iš Lietuvos, kada Lietuva nešė sunkų carinės Rusijos jungą ir buvo laikoma ir tamsi ir juoda. Daugumą emigrantų davė neturtingi Aukštaitijos (Trakų, Alytaus, Ukmergės, Utenos ir kitų apskrčių), Dzūkijos ir Žemaitijos rajonai.

Daugiausia emigravo mažžemiai, bežemiai, dvarų kumečiai, darbininkai, tarnai ir tarnaitės, kurių gyvenimas tuometinėje Lietuvoje tikrai buvo apvertktinas ir skurdus. Daug mažiau emigravo pasiturintieji ūkininkai, prasilavinę miestelėnai. Politiniai pabėgėliai sudarė gana nežymų procentą. Daugiausia gausios ir neturtingos šeimos davė lietuvių emigrantus. "Važiavau į Ameriką, pasakoja vienas lietuvis, todėl, kad išbuvęs penkerius metus ber nu Žemaitijos dvaruose neturėjau nė kur kepurės pasidėti. Lietuvos tada nebuvo, o jei kas kur ir buvo gera, tai aš nemačiau". Toks ar panašus pasisakymas tin-

ka daugumai ano meto emigrantų. Dažniausia be rašto, be druko, o tik ažuolinę sveikatą atsivežė iš Ažuolų žemės — Lietuvos su nepaprastai sunkia pradžia, geležinėmis pastangomis prasiūmė į gyvenimą. Didelė dauguma moraliai išliko sveika, susikūrė neblogą materialinio gyvenimo būvį, o paskiriems pasisekė suorganizuoti verslus, pralobti, kitiems pasižymėti kitose gyvenimo srityse.

Lietuviai Yra Daugiau Davę, Negu Gavę
Ir taip senesnioji emigrantų karta parodė labai daug sugebėjimo tiek tvarkyti savo asmenišką gyvenimą, tiek pasireikšti organizuotai ir lietuvių darbe: suorganizuojant lietuviškas parapijas, pastatant gražiausias bažnyčias, mokyklas, prieglaudas; išvystant visokeriopą organizuotą veiklą ir tiek daug parodant ne tik meilės, bet ir prakaitu uždirbtos piniginės paramos tiek Lietuvos valstybės anuo metiniame atstatyme, tiek įvairiems jos kultūriniais ir visuomeniniams reikalams. Lietuvai jie yra daugiau davę, negu iš jos yra gavę, jei neskaityti jų pačių gyvybių. Tiesa, kad dauguma mūsų emigrantų suamerikonėjo, bet čia sunku ką padaryti. Amerikos ir kitų naujų kontinentų tautų malūnai veikia gana tikslingai ir užtikrintai. Tie malūnai sumalė daug didesnius skaičius vokiečių, lenkų, italų, skandinavų ir kitų europiečių, atvykusių iš daugiau civilizuotų kraštų. Tų grynų neišvengs nė lietuvių tremtinių banga ir dargi bus joms mažiau atspari.

Antroji Banga
Dabar kalbant apie tremtinių bangą, žinoma, tenka pasakyti, kad ji skiriasi nuo

lietuvių emigrantų senesniosios kartos. Tremtiniai išgyveno Nepriklausomos Lietuvos sužydėjimo laikotarpį. Į juos bylojo jau gana gryną lietuvių kalbą, jie išėjo lietuviškas mokyklas, jiems apsiereikšė lietuviška dvasia per lietuvių meną, kultūrą, į juos buvo prabilus garbinga Lietuvos istorija, pilys, piliakalniai, milžinkapiai ir visos gražiai susiorganizuotos lietuviškas gyvenimas. Dėl karo audrų Lietuvoje palikę visas materialines gėrybes, išsivežė didelį dvasinį krautį, kuriuo turi dalytis ir su senesniąja karta. Tai ir būtų jos didžiausias uždavinys.

Takto Ir Apdairumo
Tačiau šitą uždavinį einant vykdyti reikia nepaprastai didelio takto, didelio apdairumo, psichologinio supratimo. Naujai atvykus į naują kontinentą, negalima iš karto matuoti visko savais mastais, kurie tiko Lietuvoje, bet labai dažnai netinka čia. Gyvenimas čia reiškiiasi kitokiomis formomis ir jis matuojamas kitokiais mastais. To viso negalima atmesti, bet reikia prie jo prisitaikyti. Neprarandant esmės, reikia dažnai keisti formas ir metodus. Pirmą reikia gerai pažinti, o tik vėliau vertinti.

Europiečiai dažnai nepatinka kai kurie amerikoniškos gyvenimo reiškiniai, bet Europa kai kuriais atžvilgiais visai nusigvyveno ir Amerikos paramoje mato vienintelį išganymą.

Tremtiniai dažnai pakaltina senesniuosius. Kad jie suamerikonėjo, o patys neapsidairo, kad juos amerikoniškas veikia daug daugiau, negu senesniuosius. Tremtiniai dažnai pasiskundžia senesniųjų škotiskų tau pumu, o nepamato, kad tik tuo jie yra šio to įsigiję ir kad fizinio darbo darbininkas Amerikoje gali prasigvyventi tik būdamas labai taupus. Pagaliau ir tas elgetos gyvenimas stovyklose yra kiek nesveikai paveikęs tremtinių psichologiją.

Laikas Ir Gera Valia
Šių skirtumų tarp senesniųjų ir jaunesniųjų lietuvių bangos Amerikoje nusakymas yra nepilnas ir labai bendras. Čia tik norėta pabrėžti, kad jų yra ir kad į juos reikia atkreipti dides-

PLYM. '47 4-DR. \$875
Loaded with extras. R.H. OUR HOLIDAY SPECIAL!
YATES MOTOR CO.
AUTH. DODGE-PLYMOUTH DLR.
8639 So. Chicago Ave.
REGENT 4-7520
Open Eves. 'Til 9 p. All Day Sunday

nio dėmesio ir gerai išsiaiškinti. Tas aiškumas daug padės vienus kitiems geriau suprasti, pažinti ir susigvyventi. Daugumą nesklaidumų išgydys laikas, tačiau gera valia ir abipusis noras bei pastangos tą laiką trumpins, o bendras noras yra, kad sutartinė būtų kuo gražiausia, visuotina, ypač kai vis daugiau populiarėja mintis persiorganizuoti visiems į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

radijoaktyvūs Moskitai

Norėdami geriau iširti gyvenimo papročius moskitų kurie kurie įtariamai kaip miego ligos išnešiotojai, mokslininkai Kalifornijoje prie jų vikšrų pripylė radioaktyvaus fosforo tiek, kad per parą vikšrai prisigers radioaktyviosios medžiagos ir juos galima sekti su specialiais instrumentais.

Naujas Medicinos

Atradimas

Pennsylvanijos universitete atrastas naujas būdas greit ir tiksliai nustatyti funguso infekcijas odoje ir kituose audiniuose. Tam naudojama specialūs žibantieji žadai, kurie pereina į liguistus audinius, bet nepakeičia spalvos sveikųjų.

Gyvenimo praktika yra sekmingiausia, tikriausia ir pastoviausia.

Nesirūpinkite apie savo anglių problemas. Mes pripildysime jūsų sandėlius su anglimis dabar. Visokių rūšių anglių už dabartines kainas. Užtikriname, kad būsite patenkinti. Pabandykite pirkti iš mūsų, būsite patenkinti kiljantai.

C. H. STOLBERG COAL Co.
3620 E. 95th St.
REGENT 4-4300.
Klauskite Department L.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON

— Savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Mieste
Telef. CEDARCREST 3-6335

GEORGE F. RUDMIN

Laidotuvių Direktorius

3319 So. LITUANICA AVE.
Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos Kopyčią Bridgeporte

PAMINKLAI TIESIAI IŠ DIRBTUVĖS

Užsisakykite gražų paminklą ant savo mylimo asmens kapo — tiesiai iš šios vienintelės lietuvių paminklų dirbtuvės. Paminklus pristatome į visas kapines — arti ar toli. Nuo akmens šilavimo iki raudžių iškalimo ir paveikslų idėjimo — BITTIN'S ir KAMENSKY'S ekspertų darbas jus patenkins. Dirbtuvė veikia nuo 1902 metų.

Aplankykite mus ir pamatysite gražius pavyzdžius. Atidara yra visomis dienomis ir visomis valandomis.

BITTIN'S AND KAMENSKY'S MONUMENT WORKS

3938 W. 111TH STREET TELEF. BEVERLY 8-0005
Pirmoji paminklų dirbtuvė, nuo Sv. Kazimiero vartų

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA ĮSTAIGA SO. SIDEJE, kuri patarnauja visokių rūšių apdraudose

Mes atstovaujame atsakingas apdraudose kompanijas, todėl kiekvienas mūsų klientas visados yra apsaugotas, jeigu kam įvyktų kokia nelaimė.

FIRE—LIABILITY
AUTOMOBILE
DRAM SHOP

COMPENSATION
HOUSEHOLD
ACCIDENTS

6322 South Western Avenue Tel. PROSPECT 6-5162
Agentūra yra CHAS. P. KAL Priežiūroje

ATLIKIT REMONTĄ IR PATAISYMŲ DARBUS JOSŲ NAMŲ

PATOGIU VASAROS LAIKU: PATARIA ST. LITWINAS

Stogams reikmenys — Insuliuoti plytų išvaldos apkalimai medžiaga (Siding) — Langams — Durims — Tvoroms medžiaga. Dažai — Varnišas — Enamais, Geležiniai Namams Reikmenys (Hardware), ir visi kiti dalykai reikalingi statybai ir pataisymams.

APKĖINAVIMA IR PRISTATYMA PREKIŲ TEIKIAME NEMOKAMAI

CARR MOODY LUMBER CO. STASYS LITWINAS, Prez.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 2-1272
Atidara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. ir šeštad. iki 3 val. p. p.

NULIUDIMO VALANDOJE KREIPKITES PRIE

ANTHONY B.

PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 3-2109

6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas GBOVHILL 6-0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

LIGDĖSIO VALANDOJE

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
PROSPECT 6-0099 Automobilizmas Vieta.
Tiemis kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime kopyčią arčiau jūsų namų.

SENIAUSIOS IR MODERNISKIAUSIOS

Laidotuvių Įstaigos

JOHN F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Tel. YARDS 7-1741-7-1742

4605-07 South Hermitage Avenue

4330-34 South California Avenue

Tel. LAFAYETTE 3-0727

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPYČIOS

RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES W G E S

(1390 kilocycles)

Leidžiama kas šeštadienį nuo 9:15 iki 9:30 val. ryte

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansu patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Rūkale, šaukite mus.

Mes turime kopyčias visame Chicago ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujam

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 W. 23rd PLACE

Phone: VIRGINIA 7-6672

10756 S. MICHIGAN

PULLMAN 5-1270

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

Phone SEELY 4-5711

ALFREDAS VASAITIS

1446 So 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OLYMPIC 2-1003

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST.

710 W. 18th STREET

Telephone: YARDS 7-1911

LEONARDAS L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Phone: PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Phone YARDS 7-4908

JULIUS LULEVICIUS

4948 So. California Ave.

Phone LAFAYETTE 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 West 46th Street

YARDS 7-0781

PRANEŠIMAS

"Patria" sk. Amerikoje prancūzais visiem Lietuvos istorijos pramotoriams, kad jų negavusių iki rugsėjo 20 d., 1950 m. praneštų žemiau nurodytu adresu. LIETUVOS ISTORIJOS KNYGOS KAINA \$6.00.

"PATRIA" sk.

45 ST. JOHNS PL.
STAMFORD, CONN.
Įgaliot. Vyt. Mazolauskas.

PERKRAUSTOME BALDUS

PARDUODAME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ

STASYS FABIJONAS

PATARNAUJAME GERAI IR PIGIAI

2146 SO. HOYNE AVE., TEL. VIRGINIA 7-7097

CHICAGO 8, ILLINOIS

PLANINGAS TAU PYMAS MOKA

GERUS DIVIDENDUS!

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį taupo planingai.
- Taupyti reikia įprasti. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartus į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita yra apdrausta iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corp. nuo 1935 m.

PRADĖKITE TAU PYTI SIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

and Loan Association

Chartered and Supervised by the U.S. Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois

JOHN J. KAZANAUSKAS Pres. TEL.—VIRGINIA 7-7477

VALANDOS: Pirm., Antr., Penkt.—9 val. ryto iki 5 vak. Treč.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Ketvirtadienį — 9 val. ryto iki 8 vakaro. Šeštadienį — 9 val. ryto iki 1 valandos po pietų.

KĄ SLEPIA SOVIETŲ RUSIJA?

AMERIKOS ŽVALGYBA NĖRA AKLA

Vieną laiką anglų karo ir labai sunku ką patirti. Tačiau Amerika turi labai daug informaciją apie Rusiją. Daugiau, negu rusai mano.

Žvalgybos Karas

Satelitiniai kraštai, nežiūrint komunistų žiaurios režimo, pasilieka geriausiu šaltiniu žvalgybai. Rusai ten yra taip neapkenčiami, kad net visokie grąsinimai ne atbaido žmonių susinėsti su Vakarais.

Aplink visą Rusiją yra suorganizuotas platus žvalgybos tinklas, kuris nepraleidžia nė mažiausio sovietų judėsi.

Priešingai, negu kaip visi manė ir mes patys rašėme, amerikiečių žvalgyba turėjo labai tikslias žinias apie korėjiečių komunistų armiją. Tai ne žvalgybos kaltė, bet kariškių ir politikų, kad pirmieji keli šimtai amerikiečių buvo paleisti prieš keletą komunistų divizijų. Senatas turėjo uždaryti savo spintą visas žinias, kurias amerikiečių žvalgyba buvo surinkusi. Ten aiškiai buvo sakoma, kiek komunistai turi suorganizavę divizijų, kokius ginklus vartoja, kaip vyksta apmokymas. Paskutinisis raportas, penkioms dienoms prieš agresiją, skelbė, jog civiliai evakuojami šiaurinėje Korėjoje iš pasienio.

Vadinasi, amerikiečių žvalgyba buvo tiksliai informuota apie tai, kas dėjosi Korėjoje. Bet praktika įrodė, kad ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose dažnai būna labai sunku su specialistų išvadom paveikti aukščiausius sluoksnius.

Reikia neužmiršti, kad CIA (Central Intelligence Agency) turi surinkusi smulkių duomenų ir apie raudonąją armiją, kuri stovi tarp Baltijos iki Juodosios jūros.

Tūkstančiams žmonių pasiseka dar išsprukti iš Rusijos. Tarp jų pabėgėlių yra net šeši rusų armijos generolai ir 15,000 dezertyrų, kuriuos amerikiečių žvalgyba yra nuodugniai išklausinėjusi ir patikrinusi žinias.

Mažai Kalbama Apie Dezertyrus

Amerikiečių žvalgyba nemėgsta daug kalbėti apie sovietų armijos dezertyrus ir atsako duoti tikrą jų skaičių. Tačiau manoma, kad jų skaičius yra ne mažesnis kaip 15,000. Tarp jų yra labai didelis skaičius karininkų, specialistų ir net policininkų. Admirolas Zacharias, kuris buvo vienas iš amerikiečių žvalgybos viršininkų, o dabar yra paprastu civiliu, sakosi ištardęs 237 tokius pabėgėlius savo knygai apie "šaltąjį karą" rašyti. Jis pasakoja, kaip pulkininkas "Krakov" (pramanyta pavardė) peritais metais tiesiai iš Kremliaus per Berlyną atbėgo į amerikiečių pusę ir atpasakojo vieno politbiuro posėdžio eigą. Bet, pasakoja tas pats Zacharias, vyriausias štabas nerado Krakov atneštų žinių strategiškai svarbiomis ir mažai tesidomėjo juo. "Klaida" vėliau buvo pataisyta.

Iš principo draudžiama skelbti žinias, kas patirta apie Sovietų Rusiją. Tas yra būtina. Nereikia, kad rusai žinotų, ką kavaričiai sužinojo apie juos, nes galėtų išaiškinti kelią, kokių būdu šios žinios buvo surinktos. Šimtai žmonių žvalgybos

Pakilusi Automobilų Gamyba

JAV-se šiemet automobilų gamyba pralenkė visus ankstesnius rekordus: jau iki rugsėjo mėnesio buvo pagaminta daugiau, kaip 5 milijonai automobilių ir sunkvežimių. Kas savaitę jų pagaminama po 180,000.

Javos Spinatai Floridoje

Floridos ūkininkai gražiai išaugina javus žiemos metu, bet jiems norėjosi surasti maistinių augalų, kuru galėtų pakelti ir tropikų vasaros kaitras. Dabar sėkmingai pradėdama auginti Floridoje Javos spinatai, kurie esą didesni ir net skanesni.

Zaidimas Vinto Pragyvenimo Šaltiniu

Jauna amerikietė mokytoja Margarita Lowe pramogai, žaidimui savo tėvo dirbtuvėje ėmė iš plonų lentelių išpaustinėti įvairius siluetus, paveikslus, kuriuos paskui įstatė į rėmus, ar pritaikė ant dailių lentų.

Ji pastebėjo, kad paroduotose jos pagamintose papuošalose žmonės perka. Tada ji suorganizavo šitokių ornamentų dirbtuvėlę, turi dabar šesetą moterų darbininkių ir gauna nemažą pajamą.

Paveikslai Dingusio Paukščio

Paukščių rūšis, vadinama "do-do", išnyko apie 1681 metus. Dabar atrastas paveikslas to paukščio Sakramento mieste, Kalifornijoje, Crockerio Meno Galerijoje. Paveikslas pieštas flamano mokyklos dailininko XVII šimtmečio, pieštuku ir vaizduoja tų paukščių patelę ir patinėlį.

Didžiausias visų laikų matematikas Gaus 1802 m. rašydamas laisvę vengrų matematikui Boylaid, tarp kitko, sakė: "Liek sveikas, Mielas Drange! Tebūnie Tau saldu tas sapnas, kurį mes vadiname gyvenimu, kuris iš tikrųjų yra tik įžanga tikrojo gyvenimo, to gyvenimo, kuris mūsų laukia galutinėje tėvynėje, kur prisikelsios sielos nebevaržys nei tingūs mūsų kūnas, nei laiko ribos, nei žemės gyvenimo smūgiai, nei įvairūs rūpesčiai. Neškime šią mūsų gyvenimo našą iki galo drąsiai ir nedejuodami, bet, kas svarbiausia, nepaleiskime iš akių vyriausiojo tikslo. Koks bus džiaugsmas, kai išmūsų paskutinė mūsų gyvenimo valanda, kai galėsime numesti nuo pečių sunkią žemės našą ir praręgsime amžinybės akimis!"

Stenkis patirti visokios buities pradžią ir priežastis, kiek tikrai žmogaus protas gali patirti: o iš tų versnių, kurios kitiems teikia svajones ir nesąmoningą susižavėjimą, tu semkis rimtybę, šviesą ir tikrą protinę grožio gerbiną.

—E. Ožėskienė

Pažvelkite į saulę. Ji visiems šviečia, visus šildo, nelaukdamas prašymo ir padėkos. Taip pat ir jūs nenuklykite maldavimų ir pagyrimų, bet padėkite žmonėms gera valia — ir būsite mylini kaip saulė.

—Epiktetas

Dabarties visuomenės samonėje nėra šventyklos, o yra daugybė šventyklų, ir tam tikra prasme kultūringi žmonės vėl tapo stabmeldžiais, nes garbina žemę ir dulkes.

Štabuose iš surinktų paliudijimų nubrėžia tikrą Sovietų Rusijos žemėlapi. Moderniškame kare dažnai yra daug svarbiau žinoti, kur yra elektros stotis arba upės užtvanka, negu kiek kurioj vietoj laikoma kariuomenė.

Padegėja Paleido Rektorių Suėmė

Senosios Krokuvos, kuri yra pėsunkta katalikiška kutūra, gatvės komunistų patvarkymu gavo naujus vartus. Bolševikai negalėjo pakviti, kad gatvės turėtų šventųjų vardus, kaip tai buvo iki šiol.

Gautomis žiniomis, kurias pakartojo ir Prancūzijos katalikų dienraštis "La Croix", vienas komunistas kėsinosi padegti garsiąją Čenstakavo Dievo Motinos šventovę. Gaisras buvo laiku pastebėtas ir likviduotas, nepadarė jokių nuostolių koplyčiai. Padegėjas buvo suimtas. Bet po kelių dienų jį policija paleido. Suėmė viešą viršininką Tėvą Račinskį, Tėvą Paulių Kongregacijos, kuriems yra pavesta šventovės globa, kadangi šis, reaguodamas į pasikėsinimą sunaikinti šventovę, pasakė aštresnį pamokslą. Ta pačia progą suimtas yra dar ir kitas tėvas.

Užsisakykite "Draugą"

Skaitykite "Draugą".

District Savings

SAUGI IR PELNINGA VIETA

Taupymui

Valdžia Apdraudžia Taupymo Sąskaitas

Kiekviena taupymo sąskaita yra U. S. Valdžios agentūros apdrausta iki \$5,000.00. Taupyti galite kiek tik norite ir kada norite.

PELNINGAS DIVIDENDAS

Jūsų doleriai čia pakinkomi ir darbai ir neša jums pelningą dividendą, kuris išmokamas kas šeši mėnesiai.

3236 So. Halsted Street
Phone: CALumet 5-4118

Joe M. Mazeris, Secretary

NE LAUKITE—

Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užtikrinti nuo ugnies, namus, aldus, automobilus, ar šlapį ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043

Telefonas CEntal 6-5208

GENERALINIAI AGENTAI šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUBERMAN'S INSURANCE COMPANY
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

HARVEY E. WEHNER

MEDŽIO IŠDIRBINIAI

SPINTOS PAGAL UŽSAKYMĄ

Mielai laukiami kontraktorių bei namų savininkų užsakymai.

9136 Ogden Avenue Brookfield 8852

Bolševikinė Pogrindžio Organizacija

Tremtinių tarpe Vokietijoje pačiai kalbama, esą paskutiniu metu čia buvusi išaškinta didžiulė bolševikinė pogrindžio organizacija, kuriai priklausė nemažai IRO, amerikiečių DP komisijos aukštesnių ir žemesnių pareigūnų. Saugumo organams pavykę išaiškinti jos veiklą ir padaryta visa eilė suėmimų. Organizacijos tikslas buvęs terorizuoti DP, daryti viską, kad jie negalėtų išemigruoti ir, kaip likę Vokietijoje, "konflikto tarp Rytų ir Vakarų atveju, pakliūtų "Tėvo globon". Šiai organizacijai pavykę nemažai atsiekti — jos pastangomis nukentėję daugelis tremtinių.

IRO aukštieji pareigūnai, kaip visada, jiems nemalonių gandus paneigia.

Talawiloje netoli Colombo, Ceylone, randasi garsi šv. Onos šventovė. Tai viena iš nedaugelio šiam tolimam Rytų Azijos krašte katalikų šventovių. Šiais metais, švenčiant pirmąjį šimtmetį nuo šventovės atsiradimo, čia apsilankė apie 100,000 maldininkų.

PERMANENT SPECIAL
\$1.00 OFF ON \$5.95 AND UP
TUES., WED., THURS. ONLY Before 10:00 a.m.
OTHERS FROM \$2.95 BEER SHAMPOO - \$1.00
Hair Cut - 95c
No appointment necessary. Evening by appt. only
UNIVERSAL BEAUTY SALON
5510 W. Harrison St. Est. 8-9217

SOFERIAI — DEMESIO!
SPECIALISTAI AUTO SEDYNIŲ UZDANGALAMS
Pasivime Jūsų Automobilui už prieinamą kainą.
• Nylon • Rayon • Plastic • Plastic Coated Fibre
Taip pat automobilių stogai
RIGGS BROS.
428 DES PLAINES, FOREST PARK Forest 6-1717

LEWIS COLLEGE
A CATHOLIC COEDUCATIONAL COLLEGE
Two and Four Year Courses in Liberal Arts, Business Administration, Education, Science and Engineering.
One and Two Year Terminal Courses in Flight Aviation Maintenance, Aircraft Mechanics, Aircraft and Engine Mechanics, Aircraft Engine Mechanics, and Aviation Operations.
Veterans Administration, Civil Aeronautics Administration and State Approved
Route 66A, 35 Miles from Chicago
Phone Lockport 500

MRS. JOHNSON'S CHICKEN DINNERS
Our Specialty
Plus a Variety of Steaks — Sea Food
HOMEMADE Pies — Noodles — Biscuits
Phone Valparaiso 1694-M 1
Open 7 A. M. to 11 P. M.
13 Miles East of Broadway (Gary, Ind.) on U. S. 6

HARBOR LUMBER & SUPPLY CO.
25th Ave. prie Armitage, vienas blokas į šaurę nuo North Ave.
SKAMBINKITE MELROSE PARK 70
UŽSAKYKIT DABAR... KADA KAINOS TEBERA ŽEMOS
Visi statybos bei remonto reikmenys
Pasikalbėjimas telefonu gali išpildyti jūsų reikalavimus.
HARBOR LUMBER & SUPPLY CO.
Atidaro šeštadieniais visą dieną ir sekmadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet.

NEW! SPARKLING BEAUTY AT THRIFTY PRICES
A PERMANENT TILE OF SMART, MODERN BEAUTY
The Envy of your Friends and SO EASY TO CLEAN
Pays for itself in re-decorating savings
Individual tiles, heavier, deeper, for that custom tiled look.
Colors molded right thru tile cannot chip, peel or scratch off.
Resists moisture; won't warp, shrink; or stain with iodine, etc.
In thirty pastel and marbled colors of rich depth and lustre.
WOODS CONTRACTING CO.
7744 Hemlock Ave., Miller, Ind., Phone Gary 8-2351

MOKYKLOS DIENOS TUOJ BUS ČIA
AR VAIKUČŲ RŪBAI PARUOŠITI?
7 TROKAI JŲSŲ PATARNAVIMŲ
PAINTI IR PRISTATYTI
Pašaukite: — SHEFFIELD 1030
4-ų val. darbas — Sumokėti ir neštis.
Taip pat specialistai "form-fit" prosiniai
WULF'S CLEANERS and DYERS, Inc.
534 SIBLEY STREET HAMMOND, IND.

Biznieriams apsimoka skelbtis "Draugė"

JAUNIMO SOKIAI — Kiekvieną Šeštadienį ir Sekmadienį!
TREMTINIŲ NAMUOSE, 2244 W. 23rd Pl. Pradžią 8 v. vak. Gros smagus Tremtinių Orkestras. Įėjimas 50c.
Visi — seni ir jauni — nuoširdžiai kviečiami atvykti ir smagiai praleisti laiką... RENGĖJAI
P.S. SUSIRINKIMAMS, POBŪVIAMS, VESTUVĖMS IR ANKSTO RESERVUOKIT DIDŽIĄJĄ AR DVI MAŽESNES SALES. Tel. VTR. 7-8711